

DUBIUM IV.

**Quid sit Reservatio Casuum,
et quis habeat potestatem reservandi et absolvendi ab iis.**

578. **Quid est reservatio.** — 579. **Qu. 1. An sit licita et valida reservatio facta sine causa.** — 580. **Qu. 2. An ignorantes reservationem casum papalium ab ea excusentur.** — 581. **Dub. 1. An excusentur ignorantes casus reservatos ab episcopis.** **Dub. 2. Quid, si casibus episcopalibus sit annexa excommunicatione.** — 582. **Dub. 1. An possint reservari peccata venialia.** — **Dub. 2. An peccata mere interna.** — **Dub. 3. Quid, si peccatum fuerit externe leve et interne grave.** — 583. **An regulares possint reservare casus, et quos.** **An novitii et familiares sint exempti a casibus reservatis.** — 584. **Vide quae sunt apud Busenbaum.** — 585. **Quando possit simplex confessarius absolvire a reservatis.** — **Dub. 1. An si impedimentum sit perpetuum, possit directe absolvire.** — **Dub. 2. An tunc poenitens teneatur confiteri ut possit communicare.** (*Remissive ad n. 265, Qu. 1.*) — **Dub. 3. An tunc debeat manifestare etiam non reservata.** (*Remissive ad eundem n. 265, Qu. 2.*) — 586. **Quid, si peccatum est tantum reservatum in loco confessionis.** — 589. **Dub. 2. Quid, si est tantum reservatum in patria.** **Et quid, si quis discedat a patria in fraudem.** **Et quomodo intelligendum est in fraudem.** — 590. **Dub. 3. An peregrinus possit absolviri a censura reservata in patria.** — 591. **Dub. 4. An peccans in aliena dioecesi, ubi casus est reservatus, incurrit reservationem.** **Et an excommunicationem annexam.** — 592. **Dub. 5. An peccans in monasterio exempto vel in aliena dioecesi possit absolviri in patria a simplici confessario.** — 593. **Dub. 6. An episcopi possint absolvire peregrinos a casibus papalibus occultis, et cum eis dispensare in irregularitatibus.** **An eamdem facultatem habeant vicarii capitulares, et alii praelati habentes jurisdictionem quasi episcopalem.** — **Not. 1. An episcopi possint tollere reservationem extra sacramentum.** **Not. 2. Quid, si episcopus inciderit in crimen reservatum.** **Not. 3. Quando intelligatur crimen esse occultum.** **An autem episcopus possit dispensare in votis cum peregrinis.** **Et in irregularitatibus, etc., cum impeditis.** (*Remissive.*) — 594. **Dub. 7. An facultas in cap. Liceat sit pro casibus tantum ante concilium reservatis.** — **Dub. 8. An episcopi absolvere possint moniales quae ad malum finem occulte clausuram frangunt.** — **Dub. 9. An episcopi possint absolvire a reservatis ab aliis episcopis.** — **Dub. 10. An episcopi possint hanc facultatem generaliter committire.** — **An possint absolvire a casibus bullae Coenae.** (*Remissive.*) — 595. **An superior possit aliquando absolvire a reservatis, et pro aliis mittere poenitentem ad inferiorem.** — 596. **An absolutus ab habente potestate possit a quocumque accipere absolutiōnem de reservatis.** — **Qu. 1. An, si poenitens confiteatur bona fide vel obliuiscatur reservati, valide et licite absolvatur a simplici confessario.** — 597. **Qu. 2. An confessus superiori, et oblitus reservati, possit a quocumque absolviri.** — 598. **Qu. 3. An per confessionem inculpabiliter invalidam tollatur reservatio.** — **Qu. 4. Quid, si confessio fuerit sacrilega.** — 599. **Qui possint absolvire a reservatis.** — **An poenitentiarum.** — **An Mendicantes possint absolvire a casibus episcopis vel ab episcopis reservatis.** — 600. **Qu. 1. Utrum in dubio an poenitens incurrit casum reservatum, possit a quocumque absolviri.** — **Qu. 2. Quid, si postea poenitens cognoscat peccatum ut certum.** — 601. **Qu. 3. An, qui peccavit in confidentiam licentiae.** — **Qu. 4. An licentia valeat pro peccatis etiam post illam commissis.** — 602. **Qu. 5. An moniales subjaceant reservationi factae ab episcopo.** — **Qu. 6. An subjaceant moniales exemptiae.** — **Qu. 7. An episcopus quoad clausuram possit casus monialium reservare.**

Reserva-
tio casuum,
quid,

578. — **« Resp. Iº. Reservatio haec est negatio jurisdictionis circa aliquod peccatum.**

« Ac certum est in Ecclesia potest tem esse quaedam peccata reservandi, a quibus inferiores confessarii non possint absolvire: ut sic subditi melius dirigitur et absterreantur a peccatis, quo-

rum difficilem remissionem vident. Quamquam, nisi graves cause sint, non debet quivis, neque qui potest, quidvis facile reservare, neque difficulter veniam dare absolvendi a reservatis: ne alioqui cedat in destructionem, quod debebat in aedificationem. — Porro, etsi quivis Ordinarius potestatem habeat reservandi,

« in parochis tamen consuetudo eam abrogavit. Vide Suarez^{a)}, card. de Lugo^{a)}.

Adverte hic decretum S. C. Concilii (apud Fagnanum¹), nempe quod praelati habentes jurisdictionem quasi episcopalem bene possunt casus reservare.

579. — Quaeritur hic 1º. **An sit valida reservatio facta sine justa causa?** — Communiter affirmant *peccare* lethaliter superiores, si sine rationabili causa casus reservant. Vide Holzmann².

An autem *invalidē reservent*^{a)}?

Affirmant Petrus Soto^{b)}, Ledesma^{b)}, Henriquez, etc., apud Escobar^{c)}; quia ex concilio Trid.^{d)} episcopis datum est reservare casus *in aedificationem* (ut ibi dicitur)..., *non in destructionem*. — Negant tamen communius et verius Laymann^e, Holzmann^f, Suarez^g, Lugo^h, Cieraⁱ; et Escobar^j cum Silvestro, Fagundez, etc. Ratio, quia tota jurisdictione emanat ab episcopo: qui, sicut potest confessariis suis, etiam parochis, non concedere facultatem absolvendi aliquem casum; ita poterit reservare: in omni autem dubio standum pro potestate superioris qui eam possidet. Limitant vero Lugo^h et Cieraⁱ, respectu parochorum: nisi tanta sit reservatio,

¹ In cap. *Cum olim*, de praescriptione, n. 24, i. f. — ² De Casib. reserv., diss. 1, n. 29. — ³ Lib. 6, part. 2, n. 1614. — ⁴ Aversa, qu. 17, sect. 1, v. *Quinto*. — ⁵ Gobat, tr. 7, n. 360. — ⁶ Stoz, lib. 2, n. 60. — ⁷ Lib. 5, de Poenit., tr. de Casib. reserv., cap. 5, § 1, n. 7. — ⁸ De Poenit., sect. 17, n. 2. — ⁹ Part. 9, tr. 6, resol. 13. — ¹⁰ Tr. 23, punct. 15, § 2, n. 1. — ¹¹ Coninck, disp. 8, n. 82. — ¹² Henrig., lib. 6, cap. 14, n. 1. — ¹³ Tr. 18, de Privil., cap. 4, n. 9. — ¹⁴ Trull., de Sacr., lib. 4, cap. 10, dub. 2, n. 2, i. f. — ¹⁵ Vidal, Arca vital., de Censur., inquisit. 3, n. 113. — ¹⁶ Moya, tr. 3, disp. 8, qu. 2, n. 6 et 7. — ¹⁷ Gasp. Hurtad., de Poenit., disp. 11, diff. 3, i. f. — ¹⁸ Granado, in 3 P., controv. 7, de Poen., tr. 10, disp. 6, n. 2. — ¹⁹ Tr. 6, disp. 2, qu. 3, cap. 2, qu. 2.

² Jubil., qu. 11, art. 1, n. 1. — ³ Tr. 14, n. 58. — ⁴ De Casib. reserv., diss. 1, n. 29. — ⁵ Lib. 6, part. 2, n. 1614. — ⁶ Aversa, qu. 17, sect. 1, v. *Quinto*. — ⁷ Gobat, tr. 7, n. 360. — ⁸ Stoz, lib. 2, n. 60. — ⁹ Lib. 5, de Poenit., tr. de Casib. reserv., cap. 5, § 1, n. 7. — ¹⁰ De Poenit., sect. 17, n. 2. — ¹¹ Part. 9, tr. 6, resol. 13. — ¹² Tr. 23, punct. 15, § 2, n. 1. — ¹³ Coninck, disp. 8, n. 82. — ¹⁴ Henrig., lib. 6, cap. 14, n. 1. — ¹⁵ Tr. 18, de Privil., cap. 4, n. 9. — ¹⁶ Trull., de Sacr., lib. 4, cap. 10, dub. 2, n. 2, i. f. — ¹⁷ Vidal, Arca vital., de Censur., inquisit. 3, n. 113. — ¹⁸ Moya, tr. 3, disp. 8, qu. 2, n. 6 et 7. — ¹⁹ Gasp. Hurtad., de Poenit., disp. 11, diff. 3, i. f. — ²⁰ Granado, in 3 P., controv. 7, de Poen., tr. 10, disp. 6, n. 2. — ²¹ Tr. 6, disp. 2, qu. 3, cap. 2, qu. 2.

sententiam tenet. — Martinus de Ledesma male citatur ab Escobar; nam in 2^a 4ⁱ, qu. 8, art. 2, de potestate reservandi casus utique tractat; sed minime dicit invalidam esse reservationem, quae fieret sine causa.

579. — **a)** Quaestio movetur non de reservatione facta a Papa, quam auctores semper validam esse dicunt; sed de reservatione facta ab episcopis vel praelatis regularibus absque causa, et quidem respectu pastorum inferiorum ordinariam jurisdictionem habentium, sive sint parochi sive praelati locales aut provinciales.

b) Escobar utique citat Petrum de Soto; sed locus citatus congruit Dominico Soto, et recte quidem; hic enim auctor, in 4, dist. 18, qu. 2, art. 5, v. *Quod si obiter*, hanc primam

ut moraliter non possent suum officium exercere; tunc autem illa reservatio tantum esset nulla, quae esset posterior et excedens.

580. — Quaeritur 2º. **An ignorantes reservationem alicujus casus ab ea excusentur?** — Hic distinguendum inter casus reservatos a Papa et reservatos ab episcopo.

Ignorantia excusat a reservatione casus papalis.

Si casus sit *papalis*, commune est inter doctores (contra Concina¹⁸) ignorantes a reservatione excusari. — Ita Suarez¹⁴, Sanchez¹⁵, Molina¹⁶, Laymann¹⁷, Viva¹⁸, Wigandt¹⁹, Ciera²⁰; Croix²¹ cum Aversa, Gobat et Stoz; Tamburinius²², Abelly²³, Diana²⁴; Palau²⁵ cum Vasquez^{a)}, Coninck et Henriquez; ac Salmant²⁶ cum Trullench, Vidal, Moya, Cajetano^{a)}, Durando^{a)}, Hurtado, Granado, etc. Et probabilem putant Lugo^{b)}; et Mazzotta²⁷ cum Bonacina^{c)}, Fagundez^{c)}, Quart^{c)}, etc. — Ratio, quia casus papales principaliter reservantur propter censuram, a qua certe excusat ignorantia, juxta dicenda *Lib. VII*, n. 43, utque patet ex *cap. 2, de constit.*, in 6º, ubi dicitur: *Ut animarum periculis obvietur, sententia per statuta quorumcumque Ordinariorum prolatis ligari non*

Verius tam
men valida.

Limitatio
respectu pa-
rochorum.

Jubil., qu. 11, art. 1, n. 1. — ¹⁹ Tr. 14, n. 58. — ²⁰ De Casib. reserv., diss. 1, n. 29. — ²¹ Lib. 6, part. 2, n. 1614. — ²² Aversa, qu. 17, sect. 1, v. *Quinto*. — ²³ Gobat, tr. 7, n. 360. — ²⁴ Stoz, lib. 2, n. 60. — ²⁵ Lib. 5, de Poenit., tr. de Casib. reserv., cap. 5, § 1, n. 7. — ²⁶ De Poenit., sect. 17, n. 2. — ²⁷ Part. 9, tr. 6, resol. 13. — ²⁸ Tr. 23, punct. 15, § 2, n. 1. — ²⁹ Coninck, disp. 8, n. 82. — ³⁰ Henrig., lib. 6, cap. 14, n. 1. — ³¹ Tr. 18, de Privil., cap. 4, n. 9. — ³² Trull., de Sacr., lib. 4, cap. 10, dub. 2, n. 2, i. f. — ³³ Vidal, Arca vital., de Censur., inquisit. 3, n. 113. — ³⁴ Moya, tr. 3, disp. 8, qu. 2, n. 6 et 7. — ³⁵ Gasp. Hurtad., de Poenit., disp. 11, diff. 3, i. f. — ³⁶ Granado, in 3 P., controv. 7, de Poen., tr. 10, disp. 6, n. 2. — ³⁷ Tr. 6, disp. 2, qu. 3, cap. 2, qu. 2.

sententiam tenet. — Martinus de Ledesma male citatur ab Escobar; nam in 2^a 4ⁱ, qu. 8, art. 2, de potestate reservandi casus utique tractat; sed minime dicit invalidam esse reservationem, quae fieret sine causa.

580. — **a)** Vasquez, qu. 91, art. 3, dub. 1,

n. 15; Cajetanus, *Sun.*, v. *Casus reservati*;

Durandus, in 4, dist. 17, qu. 15, n. 13, potius

insinuant hanc sententiam quam aperte

et expresse tradant.

b) Lugo, disp. 20, n. 11, disputat de reservatione poenali, et inter diversas sententias quas probabiles appellant, recenset eam quae a reservatione excusat eum qui invincibiliter ignorat peccati reservationem; sed non loquitur de reservatione papali in specie.

c) Bonacina, Fagundez et Quart^{c)} a Maz-

lumus ignorantes, dum tamen eorum ignorantia crassa non fuerit aut supina.

Et licet in casibus papalibus non reservetur tantum censura, sed etiam peccatum, ut verius et communius docent Sanchez¹, et Suarez² cum D. Thoma³, Paludano⁴, Gabriele⁵, Majore⁶, Navarro⁷, etc., contra Cajetanum⁸, Durandum et Trullench (nam alias, haereticus qui bona fide confiteretur suum peccatum cuiuscumque confessario, maneret ab eo absolutus, nec teneretur postea illud superiori confiteri: quod non videtur probabile): — attamen, quia in casibus Papae reservatis immediate reservatur censura (cum in bullis dicatur *sub poena excommunicationis Nobis reservatae*), et mediate peccatum quod est censura ligatum; ideo, cum peccatum sit indivisibile a censura, reservata censura, etiam peccatum manet reservatum. Contra vero, cum censura sit medium quo reservatur peccatum, sublatu medio id est censura, non remanet reservatum peccatum.

Si autem aliquis, sciens censuram, ignorabat esse reservatam, Bonacina⁹ et alii apud Mazzotta¹⁰ excusat eum a reservatione. Sed melius dicit Mazzotta cum Quarti, non excusari; quia is jam consentit in poenam censurae, adeoque implicite in ejus reservationem et in omnes alios effectus ejusdem, licet ignoratos.

Diximus quod casus papales ut plurimum reservantur cum censura. Sed excepti sunt duo casus, qui sunt Pontifici

¹ Decal., lib. 2, cap. 8, num. 5. — ² Disp. 29, sect. 4, n. 8. — ³ Durand, in 4, dist. 17, qu. 15, n. 13. — ⁴ Trull., de Sacr., lib. 4, cap. 10, dub. 2, n. 2. — ⁵ Tr. 6, disp. 2, qu. 8, cap. 2, qu. 2, resp. 1, i. f. — ⁶ Mazzotta, loc. cit. — ⁷ Quarti, de Casib. reserv., sect. 2, cap. 3, qu. 6, v. *Colligitur quid?* — ⁸ Bened. XIV, const. *Sacramentum*, § 3. — ⁹ Part. 2, cap. 15, n. 306. —

¹⁰ Casus papales sine censura.

reservati sine censura. Casus primus est: si quis falso accusat sacerdotem innoxium de sollicitatione apud judices ecclesiasticos, sive per seipsum sive procurando ut per alios calumnia inferatur. Ita ex constit. Benedicti XIV, quae incipit *Sacramentum*. — Casus secundus est, ut fert auctor libri cui titulus: *Istruzione per li novelli Confessori*¹¹: si quis accipiat dona a regularibus utriusque sexus, nisi prius totum restituerit, si dona valeant pluris decem scutorum romanorum; vel si valeant minoris, saltem partem ad arbitrium Poenitentiarum. — An autem ab his duabus casibus incurrendis excusat ignorantia? Vide mox dicenda *n. seq.*

Praeterea excipiunt Sanchez¹² et Coninck¹³ casum simoniace promoti vel promoventis ad Ordines; ex bulla Sixti V. De hoc tamen casu loquens Sanchez¹⁴, dicit illud non incurri ab ignorantie; quia haec reservatio fuit imposta in meram poenam delinquentium. Sed melius dicendum cum Palao¹⁵, non incurri, quia in *extrav. 2, de simon.*, huic criminis postea imposta est excommunicatio papalis.

581. — Sed dubitatur 1°. *An ignorantiae invincibiliter reservationem excusentur ab incurrendis casibus etiam ab episcopis reservatis?* — Adsunt tres sententiae:

Prima universe affirmat. Et hanc tenent Ciera¹⁶; item Paludanus¹⁷, Graffius¹⁸, Quintanadvenas, etc., apud Salmant.¹⁹; item Reginaldus²⁰, Naldus²¹, Bresserius²², Coriolanus²³, etc., apud Mazzotta²⁴: ac pro-

Ignorantia, juxta alios, excusat a reservatione episcopali facta per legem generalem.

babilem putat Lugo¹. Ratio, ut ajunt, quia reservatio habet rationem poenae, a qua excusat ignorantia. — Hanc sententiam probabilem quoque putant Salmant.²⁵ et Roncaglia²⁶ (et idem sentiunt Elbel²⁷, Gobat²⁸ et Sporer²⁹ cum aliis, dum inquit ignorantem pro prima vice posse absolvit). Verum Salmant. et Roncaglia diversa ratione utuntur. Fatentur enim reservationem non esse meram poenam, sed dicunt quod habet rationem poenae medicinalis, ut illius timore retrahantur homines ab atrocioribus peccatis: at nullo modo rethrahi possunt a peccando per reservationem qui eam ignorant; unde, cessante fine adaequato reservationis in ignorantibus, cessat etiam reservatio.

Secunda sententia, quae parum differt a prima, et quam tenet Josephus de Januario³⁰; et probabilem putant Viva³¹, et Diana³² cum Graffio et Navarro³³, distinguunt; et dicit incurri quidem reservationem factam ab episcopo per praeceptum particulare; secus vero, si facta fuerit per legem generalem aut statutum synodale, prout sunt casus reservati qui adnotantur in tabella. — Ratio, quia in primo casu reservatio habet rationem medicinalis, et directe respicit confessarios; in secundo

autem casu, cum reservatio fiat in statuto, habet rationem poenae, et directe respicit poenitentes.

Tertia vero sententia communior, cui subscribo, universe negat posse absolvire ignorantes reservationem. Et hanc tenent Sanchez³⁴, Palau³⁵, Holzmann³⁶, Wiegandt³⁷, Tamburini³⁸, Antoine³⁹, Concina⁴⁰, Viva⁴¹ et Croix⁴² cum aliis communissime. — Ratio, quia reservatio non est quidem poena respiciens poenitentes, sed restrictio jurisdictionis respiciens confessarios. Et de hoc non videtur dubitandum; nam Tridentinum⁴³, ad ostendendum quod sacerdotes... nihil possint in casibus reservatis (ut ibi in fine declarat), haec verba praemittit: *Nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam sacerdos in eum profert in quem ordinariam aut subdelegatam (nota) non habet jurisdictionem. Magnopere vero ad christiani populi disciplinam pertinere, SS. Patribus nostris visum est, ut atrociora quaedam... crimina non a quibusvis, sed a summis dumtaxat sacerdotibus absolverentur.* Ideo igitur nihil possunt sacerdotes in reservatis, quia carent jurisdictione super illis, cum episcopi, ob publicum bonum, quorumdam graviorum cri-

¹ Disp. 20, n. 11. — ² Tr. 19, qu. 7, de Casib. reserv., cap. 2, qu. 4. — ³ Tr. 7, n. 361. — ⁴ Part. 3, cap. 6, n. 785. — ⁵ De Casibus reserv., part. 2, resol. 73, n. 22. — ⁶ De Poenit., qu. 9, art. 3, n. 2. — ⁷ Part. 10, tr. 14, resol. 63. — ⁸ Graff., Pract. 5 casum Sum. Pont. reservator, lib. 2, cap. 40, n. 29. — ⁹ De Sacr. Poenit., n. 687. — ¹⁰ Tr. 14, num. 58, resp. 1. — ¹¹ De Poenit., cap. 3, art. 2, qu. 1. — ¹² Loc. cit. — ¹³ Lib. 6, part. 2, n. 1608, additis n. 1602 et 1607. — ¹⁴ Sess. 14, de Poenit., cap. 7.

nionis, scilicet quod omnis reservatio est poena, ideoque restringenda; quod utique habet Graffius, *Consil.*, tom. 1, lib. 5, de adulter., consil. 3, n. 26. — Idemque notandum venit de Reginaldo, lib. 1, n. 137; Naldo, *Sum.*, v. Casus, n. 3; Bressero, de *Consc.*, lib. 4, cap. 18, n. 198; Coriolano, de Casib. reserv., part. 1, sect. 1, art. 5, n. 4, quos Mazzotta ex Diana allegat. — Sed Paludanus, loc. cit. a Salmant, scilicet in 4, dist. 34, qu. 2, art. 1, nihil habet quod ad rem praesentem faciat.

¹² Salmant., loc. cit., n. 13, simpliciter adhaerent huic sententiae; sed n. 11, probabile esse ajunt ignorantiam a qualibet poena immunem reddere.

¹³ Elbel, *confer. 13, de Casib. reserv.*, n. 346, hanc sententiam utique afferit, et videtur ei adhaerere, haec solum addendo expositioni sententiae: « Consultius tamen videtur suaviter hujusmodi poenitentem inducere, ut vel statim vel saltem in proxima confessione,

velit idem peccatum confiteri alicui habenti potestatem directam in peccata reservata».

¹⁴ Navarrus a Graffio (ex quo Diana videatur desumpsisse allegationem) citatur pro certa quadam casus extensione, de qua non habetur hic mentio apud S. Alphonsum.

¹⁵ Sanchez, *de Matr.*, lib. 9, disp. 32, n. 18, distinguunt, negans incurri reservationem ab eo qui eam ignorat, si reservatio imponitur inodium peccati illius; secus vero, quando reservatio fit ob bonam gubernationem Ecclesiae.

¹⁶ Eamdemque distinctionem adhibet Palau, tr. 2, disp. 1, punct. 17, n. 8, addens: « Tunc autem intelligi debet reservari ob commune bonum praeceps quando per se et ratione sui reservatur, nulla speciali constitutione peccatum illud prohibente; at quando reservatur constitutione aliqua specialiter prohibativa et punitiva delicti..., non contrahitur ab ignorantie talem poenam».

¹⁷ Tamburini ita sane docet, lib. 5, de

comm., disp. 1, qu. 2, punct. 1, n. 13, dicit ignorantiam censurae ab ea incurrienda excusare, et subdit Navarrum (cui subscribere videtur) idem extendere ad alias quascumque poenas exorbitantes et extraordinarias. Praeterea, *de Sacr. Poen.*, disp. 5, qu. 7, punct. 5, § 4, n. 1, scribit, relate tamen ad alium casum, reservationem odiosam esse et poenale; qua protectio ratione nititur praesens opinio.

¹⁸ Sanchez, *de Matr.*, lib. 9, disp. 32, n. 18, exceptionem hanc non ponit.

¹⁹ Bonacina utique hic a Mazzotta citatur sine loci indicatione. Sed in *tr. de Censur.* in

Objectio.

minum judicium sibi reservent. — Patet ergo quod reservatio directe respicit confessarios, non poenitentes.

Nec obstat dicere quod, licet reservatio respiciat confessarios, eorumque limitet jurisdictionem; finis tamen reservationis directe respicit poenitentes, cum tantum ad poenitentium remedium reservatio instituta sit, ut nimurum a culpis atrocioribus retrahantur: unde, cessante fine adaequato reservationis in eam ignorantibus, cessat etiam reservatio. — Nam respondetur quod finis reservationis non est tantum ut fideles a culpis gravioribus absterreantur, sed etiam (prout recte dicit Fagnanus^{g)} cum aliis) ut recipient a superioribus poenitentias et monita ac remedia opportuniora, quae nonnisi a prudenteribus applicari expedit; ergo, cum in ignorantibus non casset adaequate finis reservationis, reservatio non cessat.

Dubitatur 2°. *An ignorantes excusentur a casu reservato ab episcopo, si casu est annexa excommunicatio?* Certum est quod ignorantia excusat ab excommunicatione.

Dubium est: *an tunc excusat etiam a reservatione casus?*

Prima sententia affirmat; et hanc tenent Wigandt¹, Ciera²; et Fagundez^h, Bonacina^h, Quarti, Aversa et de Janua-

¹ Tr. 14, n. 58. — ² De Casib. reserv., diss. 1, n. 31. — ³ Quarti, de Casib. reserv., sect. 2, cap. 3, qu. 6, v. *Dificultas est.* — ⁴ Aversa, qu. 17, sect. 1, v. *Quinto...* *Satis tam.* — ⁵ Tr. 6, disp. 2, qu. 8, cap. 2, qu. 2, v. *Secundo.* —

Poenit. tr. de Casib. reserv., cap. 1, n. 2; sed n. 3 et 4, excipit casum quo « expresse ex tenore legis poenam esse significetur ».

⁶) Fagnanus, in cap. *Omnis, de poen. et remiss.*, n. 90, scribit: « Inter alias causas, ob quas episcopi casus sibi reservant, una est sacerdotum imperitia, propter quam in arduis casibus volunt ad se haberi recursum ».

⁷) Fagundez, de 2° praec. *Eccles.*, lib. 8, cap. 1, n. 3 et 5, dicit tantum quod qui facultatem habet absolvendi a censura, habet etiam absolvendi a peccato. — De Bonacina vide notam e ad n. 580. — Josephus de Januario, loc. cit., n. 21 et 22, videtur quidem ita tenere, sed non expresse, et nonnisi sub distinctione allata in dubio praecedenti, v. *Secunda sententia*.

⁸) Tamburinius, de Casib. reserv., cap. 5, n. 7, ita docet esse « fere semper »; scilicet, ut ipse n. 8 explicat, si ex verbis vel ex cir-

rio^h, apud Mazzotta⁸. — Ratio, quia, cum adnectitur casui excommunicatio, reservatio fit indivisibilis; unde qui non incurrit excommunicationem, nec etiam incurrit peccati reservationem.

Secunda verior sententia negat; et hanc tenent Tamburiniusⁱ, Suarez^j, Laymann^j, Croix⁴ cum Stoz; et Mazzotta⁵ cum Merolla, Bossio^j et aliis. — Ratio, quia in hoc differunt casus papales ab episcopalibus: in *papalibus* enim (ut diximus) principaliter et indivisibiliter reservatur censura. In *episcopalibus* vero, principaliter et per se reservatur casus, eique adnectitur censura, ad hoc ut peccantes fortius ligentur et per duplum reservationem a peccando absterreantur; et ideo in tabella casuum reservatorum ab episcopis sic illi adnotantur: *Casus reservati quibus est annexa excommunicatio*.

582. — « Unde resolves:

« 1°. Cum non sit obligatio confitendi venialia, ea frustra reservantur (etsi fortasse possint, saltem a Papa). — Ideo que sola mortalia, eaque nonnisi externa graviora, opere consummata, prudenter reservantur ».

Hinc incestus vel sodomia extra vas non reservatur; vide Mazzotta⁶. Insuper, peccata reservata debent esse perfecta in sua specie: unde sodomia imperfecta, v. gr.

⁴ Lib. 6, part. 2, n. 1614. — ⁵ Stoz, lib. 2, n. 61. — ⁶ Tr. 6, disp. 2, qu. 3, cap. 2, qu. 2, v. *Secundo.* — ⁷ Merolla, disp. 1, n. 642. — ⁸ Tr. 6, Append. de Casib. reserv., cap. 2, § 1, n. 9; et § 2, n. 2.

cumstantiis constaret delictum illud fuisse ab episcopo reservatum ratione excommunicationis: tunc excusatus a censura propter ignorantiam, excusaretur etiam a reservatione; sed quando id neque ex verbis neque ex circumstantiis colligi potest, (n. 9) praesumendum esse peccatum esse immediate reservatum, et sic ignorantem censuram non effugere peccati reservationem.

⁹) Suarez, de *Censuris*, disp. 7, sect. 4, n. 12 et 14, id innuit dicens casus reservatos et censuras reservatas episcopo, distincta esse, neque inter se esse connexa. Idemque tenet de *Poenit.*, disp. 29, sect. 3, n. 7. — Item Laymann, lib. 1, tr. 5, part. 2, cap. 6, n. 10, dicens: « Episcopi non tantum censuras, sed etiam ipsam peccata secundum se absolutioni suae reservare... solent ». — Et fere etiam idem dicit Bossius, in suo opere *de Jubil.*, sect. 1, cap. 2, n. 1.

Sed non
a reservatio
ne casus
episcopalibus.

dere prohibitionem Clementis. — Et de hoc Contin. Tournely¹ profert decretum S. C. Episcoporum sub die 7 Julii 1617.

« Casus autem Clementis sunt sequentes: 1º. Apostasia a religione, etiam retentu habitu. 2º. Nocturna ac furtiva e monasterio egressio. 3º. Beneficia, incantations et sortilegia. 4º. Proprietas contra votum paupertatis, quae sit peccatum mortale. 5º. Furtum mortale de rebus monasterii. 6º. Lapsus carnis voluntarius, opere consummatus. 7º. Juramentum falsum in judicio legitimo. 8º. Procuratio, consilium vel auxilium ad abortum fetus animati, etiam effectu non secuto. 9º. Occasio vel vulneratio, seu gravis percussio cujuscumque personae. 10º. Falsificatio manus vel sigilli officium monasterii. 11º. Malitiosum impedimentum, retardatio aut apertio litterarum a superioribus ad inferiores, vel contra ».

Hic notandum quod religiosi exempti non subjacent reservationi episcopi, nec eorum novitii (Mazzotta²); neque ipsorum familiares, ut habetur ex bulla Clementis X *Superna*^{a)}: modo (ut ibi dicitur) *inibis sint vere de familia, et continui commensales*. Id extendit Bordonus ad alumnos monasteriorum. — Si vero novitius inciderit in casum reservatum ante ingressum, non poterit quidem absolviri a qualibet confessario saeculari, sed poterit a confessario religionis, ob privilegium religioni concessum. Mazzotta³ cum Sanchez^{b)}, Tamburino et aliis.

584. — « 2º. Is qui confitetur reservatum « mittendus est ad superiorem. Suadebit

¹ De Poenit., part. 2, cap. 8, n. 549. Habetur etiam apud Bizzarri Collectan., edit. 1863, fol. 276. — ² Tr. 6, disp. 2, qu. 8, cap. 2, qu. 2. — ³ Bordon., Resol. 6, n. 27. — ⁴ Loc. cit., qu. 5. — ⁵ Tambur., de Casib. reserv., cap. 3, num. 7. — ⁶ Method. confess., lib. 3, cap. 9, num. 18. — ⁷ Petr. Sotus, de Confess., lect. 10, v. Secundo. — ⁸ Gabriel Biel, in 4, dist. 17, qu. 1, art. 3, dub. 2. — ⁹ Palaus, tr. 4, disp. 4, punct. 3, § 6, n. 2. — ¹⁰ Part. 3, tr. 4, resol. 104. — ¹¹ De Euch., disp. 14, n. 86. — ¹² D. Thom., in 4, dist. 17,

« tamen caritas, immo aliquando coget ut ipse confessarius, tacita persona et casu, « a superiore veniam petat absolvendi ». [Ordinarie tamen loquendo, consultum est ut confessarius a subeundo tali onere se abstineat; ut Tamburinus⁴]. — « Quod si superior adiri non possit, et sit causa urgens, v. gr. timor infamiae vel scandali, ex omissione confessionis vel communicationis, tunc potest inferior absolvire a reservatis, cum onere ut poenitens se posse superiori sistat ». [Vide de Censur., Lib. VII, n. 91]. — « Quod etiam verum est, quamvis casus censuram reservatam annexam habeat ». [Immo hoc est certum ex cap. *De caetero*, et cap. *Ea noscitur, de sent. excomm.* Vide Lib. VII, n. 86]. — « Porro, eo casu, peccata non reservata tantum confiteri sufficere putant probabiliter Sotus, Corduba^{a)} et Gabriele, Antoninus^{b)}, Palaus, Diana^{c)}; et card. de Lugo^{d)} non improbat. D. Thomas tamen, Suarez et alii communiter docent omnia esse confitenda: quod tutius est ».

585. — Quando igitur adest impedimentum, et urget gravis causa confitendi, quis confessor potest indirecte absolvire a casibus reservatis ab episcopo (et etiam reservatis a Papa, si episcopus non possit adiri, ut diximus n. 563, *Dubit.* 2 et 3). Ita communiter Laymann⁷, Suarez⁸, Palaus⁹, Concina¹⁰, Wigandt¹¹, Viva¹², Elbel¹³, Bonacina¹⁴ et Ciera¹⁵, Salmant.¹⁶ cum Coninck, Rodriguez^{a)}, Henriquez, etc. Et hoc, etiamsi peccatum sit reservatum cum excommunicatione; ut dicunt Suarez¹⁷, Fillucci¹⁸, Salmant.¹⁹, Ciera²⁰ cum

qu. 3, art. 4, quaest. 2, ad 4. — ¹⁰ Suar., disp. 31, sect. 3, n. 8. — ¹¹ Lib. 5, tr. 6, cap. 12, n. 10. — ¹² Loc. cit., n. 3. — ¹³ Tr. 23, punct. 15, § 7, n. 6. — ¹⁴ Lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, n. 10. — ¹⁵ Tr. 14, n. 75. — ¹⁶ De Poenit., qu. 9, art. 2, n. 9. — ¹⁷ Confer. 14, de Absolut. a reserv., n. 372. — ¹⁸ De Poenit., qu. 7, punct. 5, § 3, n. 5. — ¹⁹ Diss. 1, n. 74. — ²⁰ Tr. 6, cap. 13, n. 74. — Coninck, disp. 8, dub. 13, n. 105. — ²¹ Loc. cit., n. 6. — ²² Tr. 7, cap. 10, n. 304. — ²³ Loc. cit., n. 75. — ²⁴ Dissert. 1, n. 74.

583. — ^{a)} Bulla Clementis X *Superna*, diei 21 Junii 1670, haec habet § 4, non quidem loquens de casibus reservatis, sed in generali statuens in quosnam familiares praelati regulares jurisdictionem habeant.

^{b)} Sanchez, *Decal.* lib. 6, cap. 10, n. 11, dicit novitos gaudere religionis privilegiis; et videtur citari tantum pro hoc generali principio.

^{a)} Apud Corduba hanc sententiam reperire nequivi.

^{b)} S. Antoninus videtur hanc sententiam probabilem existimare, eo quod, *part. 3, tit. 14, cap. 19*, § 6, contrarium vocat probabilem tantum, sed negat demonstrari posse.

^{c)} Rodriguez, *Quaest. regular.*, tom. 1, qu. 21, art. 5, (ut citat Palaus, a quo

Confite
reserv
atum, mit
tendus ad
superior
rem.

Quid, si
ad sit causa
urgens.

Tunc indi
recte absol
vit.

Si ad sit
gravis cau
sa.

Lugo; et Bonacina^{b)} cum Vasquez^{b)}, Cano^{b)} et Ledesma^{b)}; contra Navarrum^{b)}, Sa^{b)}, etc. (Vide dicta n. 265, *Qu.* 3).

Diximus 1º. Si ad sit *gravis causa*: nemppe si nequeat adiri superior sine scandalō aut nota infamiae, ut ajunt Concina^{c)} et Wigandt^{c)}; vel sine magna difficultate, puta si habens facultatem longe distet, ut dicunt Laymann, Elbel et Bonacina^{d)}, et ex alia parte urgeat necessitas communicandi vel implendi praeceptum annuae confessionis; aut ne diu poenitens maneat in peccato mortali, ut dicunt communiter omnes praefati auctores.

Diximus 2º. *Indirecte*. Unde (juxta sententiam probabilem, allatam n. 265,

Lugo, de Euch., disp. 14, a n. 99, n. 102. — *Laym.*, lib. 5, tr. 6, cap. 12, n. 10. — *Elbel*, de Poenit., n. 372.

Salmant. allegationem mutuati sunt) de casu forte non absimili disputat, videlicet de casu quo superior injuste denegat facultatem absolvendi.

^{b)} Bonacina, loc. cit., n. 8, ubi hoc quae situm diserte tractat, nullum ex his auctoribus citat, excepto Vasquez, quem contra se allegat. Sed n. 5, ubi citat auctores ut asserit S. Alphonsus, negat inferiorem posse, « *prae*cisa necessitate vel rationabili causa, absolvire poenitentem a non reservatis ipsumque mittere ad superiorem pro reservatis ». Et profecto omnes auctores hic allegati ex Bonacina negant poenitentem absolviri posse, si peccato annexa sit excommunicatio: Vasquez, qu. 91, art. 3, dub. 9, n. 21, 22 et 26; Canus, *Select. de Poenit.*, part. 6, concl. 3; Martinus Ledesma, 2a 4i, qu. 8, art. 2, dub. 3, concl. 7; Navarrus, in cap. 1, § Cautus, n. 13 et 24, de *poenit.*, dist. 5; Sa, v. *Absolutio*, n. 25 (al. n. 24).

^{c)} Concina, loc. cit., n. 10, dicit: « Si quis absque vel infamia vel gravi scandalō non posset omittere celebrationem Missae, vel differre confessionem ». — Et ita etiam fere Wigandt, loc. cit., n. 75.

^{d)} Bonacina, loc. cit., n. 6, hanc explicationem non habet.

^{e)} De iis qui innodati aliqua censura, superiorem adire nequeunt, plura exstant recentiora decretalia. Et primum quidem S. R. et U. I. diei 23 Junii 1886, quo statutum est: « In casibus vere urgentioribus, in quibus absolutio differri nequeat absque periculo gravis scandalī vel infamiae, super quo confessiorum conscientia oneratur, dari posse absolutionem, injunctis de jure injungendis, a censuris etiam speciali modo Summo Pontifici reservatis, sub poena tamen reincidentiae in easdem censuras, nisi saltem infra mensem per epistolam et per medium con-

fessarii absolutus recurrat ad S. Sedem ». Decretum autem istud extensem est alio ejusdem S. O. decreto diei 16 Junii 1897, ita ut in casu quo nec infamia nec scandalum est in absolutionis dilatione, sed durum valde est pro poenitente in gravi peccato permanere per tempus necessarium ad petitionem et concessionem facultatis absolvendi a reservatis, simplici confessario liceat a censuris S. Pontifici reservatis *directe* absolvire, injunctis de jure injungendis; sub poena tamen reincidentiae in easdem censuras, nisi saltem infra mensem per epistolam et per medium confessarii absolutus recurrat ad S. Sedem ».

Verba autem « *sub poena tamen reincidentiae etc.* », referuntur non solummodo ad absolutionem a censuris et casibus *speciali modo* R. P. reservatis, sed etiam ad absolutionem a censuris et casibus *simpliciter* reservatis, ut declaravit S. R. et U. I. die 17 Junii 1891 ad 2. Et in hoc differunt hujusmodi impedimenti ab iis qui in articulo mortis absoluti sunt a quolibet confessario a quibusvis censuris quomodocumque reservatis; his enim imponenda est obligatio se sistendi superiori recuperata valetudine, solummodo si agatur de absolutione a censuris speciali modo Papae reservatis. Ex eodem decreto, ad 3, et decreto 30 Martii 1892, ad 4.

Quod attinet ad recursum infra mensem faciendum, S. O., die 9 Novembr. 1898 declaravit: « Quando neque confessarius neque poenitentis epistolam ad S. Poenitentiarium mittere possunt, et durum sit poenitenti adire alium confessarium, in hoc casu liceat confessario poenitentem absolvire etiam a casibus S. Sedi reservatis absque onere mittendi epistolam ». Ut autem onus scribendi cesseret, non requiritur ut impedimentum attingat poenitentem simul et confessarium, sed sufficit « quod poenitens scribendi impar, eidem

tunc inferior directe absolvere peccatum reservatum sine censura, ita ut poenitens deobligetur in posterum ab adeundo superiore, si postea cessabit impedimentum?

Affirmant Sanchez¹ et Salmant²; quia (ut dicunt) nullo jure cavetur adesse onus se praesentandi ad superiore pro peccatis sine censura reservatis, quae supponuntur eo casu directe absoluta. — Sed verius docent Suarez³, Laymann⁴ et Ciera⁵ cum communi, quod extra articulum mortis nullus inferior sacerdos potest directe absolvire a reservatis: *Extra quem articulum* (dicit Tridentinum⁶) *sacerdotes nihil posse in casibus reservatis.*

Hoc vero procedit in casibus *episcopatus*. — Nam in *pontificis*, regula juris est, ut bene ait Suarez^f, quod quoties non patet aditus ad Pontificem, potest poenitens directe absolvvi ab episcopo, vel, cum etiam adsit impedimentum adeundi episcopum, a quolibet confessario; cum onore in posterum se praesentandi ad Pontificem, quando poterit, si impedimentum non est perpetuum: nam si est perpetuum, omnino liberatur, juxta dicenda Lib. VII, n. 88. — De absolutione autem horum casuum papalium, pro eis qui sunt impenititi Pontificem adire, vide alia dicenda, de *Censur.*, Lib. VII, ex n. 84.

¹ Decal., lib. 2, cap. 13, n. 24. — ² Tr. 10, de *Censur.*, cap. 2, n. 46. — ³ Disp. 30, sect. 3, n. 8. — ⁴ Lib. 5, tr. 6,

Dubitatur 2°. *Utrum habens peccatum reservatum, si desit confessarius qui habet facultatem, teneatur confiteri apud inferiorem, urgente necessitate communicandi?*

Quamvis negativa sententia non sit improbabili, communior tamen et probabili est affirmativa; quia ante communionem fieri debet confessio, saltem formaliter integra, quando materialiter fieri nequit. — Vide dicta n. 265, Qu. I.

Dubitatur 3°. *Utrum hujusmodi poenitens, volens confiteri apud inferiorem, teneatur tunc manifestare tam mortalia reservata quam non reservata?*

Vide *ibid.*, Qu. 2, ubi diximus probabilem esse sententiam negativam: nisi manifestatio reservatorum sit necessaria ut confessarius possit recte judicare de dispositione poenitentis et opportuna remedia praescribere. — Unde, si confessarius interroget, tenetur omnino poenitens etiam reservata manifestare. Nam (ut bene ait Lugo⁷), esto poenitens per se aliquando non teneatur aliqua manifestare; debet tamen ea patefacere si interroget confessarius, qui jus habet agnoscendi statum ejus conscientiae, tam uti iudex, ut recte possit judicare de dispositione, quam uti medicus, ut remedia salutaria queat ap-

cap. 12, n. 10. — ⁵ Diss. 1, qu. ult., n. 164. — ⁶ Sess. 14, de *Poenit.*, cap. 7, i. f. — ⁷ De *Poenit.*, disp. 16, n. 128.

confessario, a quo vi decreti 1886 et 1897 absolutus fuerit, se presentare nequeat, et ipsi durum sit alium confessarium adire, licet confessarius absolvens pro poenitente epistolam ad S. Sedem mittere posset». Decr. S. O. 5 Sept. 1900.

Denique in casu absolutionis vi decreti 1886 concessae, quae situm est: «1. Utrum sufficiat... recursus ad episcopum facultate absolvendi instructum; et quatenus affirmative; 2. Utrum sufficiat etiam in casu eodem recursus ad vicarium generalem episcopi tamquam ad Ordinarium, facultatum episcopalium absolvendi de jure partem; 3. Utrum generatim sufficiat recursus ad quemlibet sacerdotem habitualiter subdelegatum ab Ordinario ad absolvendum ab his papalibus reservatis, a quibus poenitens fuerit accidentaliter, ut supra, vi decreti S. Off. 1886 absolutus? Quibus S. O. die 17 Decembris 1900 respondit: «Ad 1 et 2, affirmative; ad 3, negative».

Absolutio autem data in terminis decreti 1886 est directa; quae situm est enim a S. O.:

«3. An absolutio data in casibus urgentioribus a censuris etiam speciali modo S. Pontifici reservatis in sensu decreti S. Officii (30 Junii 1886) sit directa vel tantum indirecta? Cui respondit die 17 Junii 1891: «Ad 3. Affirmative ad primam; negative ad secundam partem».

Quid vero importet obligatio standi mandatis Ecclesiae de qua in litteris *Apostolicae Sedis*, declaravit S. O., die 19 Aug. 1891: «Ad 2. Obligationem standi mandatis Ecclesiae importare onus sive per se, sive per confessarium recurrendi ad S. Pontificem ejusque mandatis obediri, vel novam absolutionem petendi ab habente facultatem absolvendi a censuris S. Pontifici speciali modo reservatis».

f) Suarez, loc. cit., n. 8, i. f., haec dumtaxat scribit: «Quoties non patet aditus ad Summum Pontificem vel legatum aut delegatum ejus, nisi cum magna difficultate et mora, posse peccatorem absolvvi ab inferiore sacerdote, cum onore comparendi coram Pontifice».

Quid in
necessitate
communi-
candi.

Confite-
ns infe-
riori
non tenet
manifestare
reservata.
Limitatio.

Superior
difficile
dans facul-
tatem in re-
servata pec-
cat.

plicare. Et huic videtur collimare id quod docet D. Thomas¹, ubi ait: *Etiamsi sa- cerdos non de omnibus possit absolvire, tamen tenetur poenitens ei omnia confiteri, ut (nota) quantitatem totius culpae cognoscatur.*

586. — «3°. Si superior injuste neget facultatem absolvendi a reservato, posse se ab alio confessario etiam directe absolvvi, affirmant Henriquez^{a)} et Diana^{a)} esse probable. — Sed rectius negant Laymann^b, card. de Lugo^c.

Et hanc tenendam puto cum communi, quam tuentur Lugo^d, Laymann^e, Salmant^f; et Ciera^g cum Suarez^h, Soto, Alensiⁱ, Medina^j, etc. — Ratio: tum quia ex Tridentino (ut supra) sacerdotes inferiores nihil possunt in reservatis; tum quia, sicut valida est injusta reservatio, ita etiam injusta denegatio facultatis.

«4°. Peccant superiores, si sine justa causa difficiles se praebeant in concedendo lis licentiis pro absolutione reservato rum. Quintanadvenas^k, ex Fagundez, Coninck et aliis decem. — Etsi ex negatione timeatur grave subiti detrimentum, peccant contra caritatem et justitiam. Lugo, Diana^l.

Unde ait Ciera^m cum Suarez, ex D. Thomaⁿ, superiore regulariter non debere

¹ Suppl., qu. 9, art. 2, ad 4. — ² Lib. 5, tr. 6, cap. 13, n. 3. — ³ Disp. 20, n. 148. — ⁴ Loc. cit. — ⁵ Lib. 5, tr. 6, cap. 18, n. 3. — ⁶ Tr. 6, cap. 13, n. 62. — ⁷ Diss. 1, qu. 14, n. 126. — ⁸ *Sotus*, in 4, dist. 18, qu. 4, art. 2. v. *Dicendum ergo*. — ⁹ Tr. 3, singul. 18, n. 5. — ¹⁰ *Fagund.*, de 3° praec. Eccl., lib. 3, cap. 9, n. 17, v. *Similiter*, i. f. (edit. 1626). — ¹¹ *Coninck*, disp. 8, n. 109 et seqq. — ¹² *Lugo*, disp. 20, sect. 10, n. 237. — ¹³ Part. 6, tr. 6, resol. 56. — ¹⁴ *Dissert.* 1, qu. 14,

esse difficilem in concedenda facultate; ac proinde peccare si eam neget, casu quo sciati poenitentem nullo modo posse induci ad ipsum adeundum.

«5°. Si superior confessario regularium ad hoc deputato neget facultatem absolu-

re, Quid, si
confessario
regulari ne-
get faculta-
tem.

vendi, confessarius autem judicet debere concedi, potest is pro ista vice absolvire. Aversa¹¹, Lugo¹² referens sic declara-

re Clementem VIII, haberique in quar-

to tomo Bullarii, bulla 26 Urbani VIII¹³;

[Ita etiam communiter Salmant.¹⁴ cum Gabriele, et Viva¹⁴: qui notat quod rō pro

ista vice intelligitur toties intercidere. Et de hoc Contin. Tournely^e proferit decretum S. Congregationis, de consensu Urbani VIII.] — «et Quintanadven-

nas¹⁵, dicens non esse dubium ea de re. Additque ex aliis septem probabile esse

idem posse, si viro religioso, pio, docto et prudenti (licet^f) non ex designatis de facto) neget. Diana¹⁶, ex Pellizzario (qui vult idem esse, si poenitens ipse petat) et aliis.

«Immo Quintanadvenas¹⁷ censem pro-
babile quod idem fieri possit, si superior
adiri nequeat, et urgeat tempus celebra-
tionis vel communionis; v. gr. quia sine
nota non potest abstinere, cum alii omnes
communicent. Ibid. ex Trullench^g et

num. 109. — ¹⁸ *Suar.*, disp. 30, sect. 4, num. 9. — ¹⁹ Qu. 17, sect. 4, v. *Speciali*. — ²⁰ Disp. 20, num. 40. — ²¹ Tr. 6, cap. 13, n. 63. — ²² *Gabriel a S. Vinc.*, disp. 9, qu. 5, diff. 5. — ²³ De *Poenit.*, qu. 9, artic. 4, num. 7. — ²⁴ Tract. 3, singul. 11, num. 4 et 6. — ²⁵ Part. 3, tract. 2, resol. 126; part. 6, tr. 6, resol. 56; part. 9, tr. 8, resol. 15. — ²⁶ *Pelliz.*, tr. 8, cap. 2, num. 59 et 60. — ²⁷ Loc. cit., num. 7 bis. — ²⁸ Loc. cit.

super casuum reservatione a praelatis regularibus.

e) Ita sane loquitur Contin. Tournely, de *Poenit.*, part. 2, cap. 8, n. 547; sed errat; nam auctores quos citat, explicant ipsi in eo sensu verba decreti; sed nullam de hac re declarationem afferunt.

f) Ampliatio ista est ipsius Busenbaum, non vero auctorum quos allegat.

g) Trullench, quamvis ita citetur in Quintanadvenas, dicit tamen dumtaxat, in *bul. Cruciat.*, lib. 1, § 7, cap. 2, dub. 2, n. 5, quemcumque approbatum posse a reservatis saltem indirecete absolvire, justa intercedente causa, quando ipse episcopus commode adiri non potest... Causae autem justae censentur. 1°. Si adsit periculum scandali aut infamiae. 2°. Necessitas com-

« aliis sex. — Denique Diana¹ notat ex Suarez², regulares semel sine licentia suorum superiorum posse absolviri a reservatis: puta eos qui adhuc, et quatenus hoc privilegium commune habent cum Fratribus Minoribus: quorum id esse testatur Emmanuel Rodriguez³.

« 6º. Nihilominus certum est posse aliquando superiorem justis de causis negare facultatem, et cogere subditum ut ad se veniat. Card. de Lugo⁴. Nam si ex casu reservato grave scandalum vel damnum communitatis timeatur, potest superior negare absolutionem, donec poenitens, per se vel confessarium, superiori det sufficientem notitiam ad illud evitandum: alias, non est satis tutus nec dispositus ad absolutionem.

« Quare, si confessarius eo casu urgat absolutionem, debet is attendere ut poenitens obligationi suae satisficiat in adhibendo remedio communali vel damno, si sit ejus periculum: quia, nisi hoc faciat, non potest absolviri non ex defectu jurisdictionis, sed quia non est dispositus. Ad hoc tamen requiritur ut et obligatio poenitentis certa sit et alia remedia adhiberi non possint. — Suarez⁵.

587. — « 7º. Peregrinus, quoad reservationem, judicandus est juxta dioecesim in qua versatur: in qua, quae reservata

¹ Part. 3, tr. 2, resol. 126, v. *Nota etiam*. — ² De Relig., tr. 8, lib. 2, cap. 19, n. 7. — ³ Quaest. regul., tom. 1, qu. 62, art. 6. — ⁴ Disp. 20, n. 41. — ⁵ De Relig., tr. 10, lib. 8, cap. 5, n. 10. — ⁶ De Poenit., disp. 30, sect. 1, n. 6. — ⁷ Disp. 20, num. 69. — ⁸ De Poenit., qu. 7, punct. 5, § 2, n. 10. — ⁹ Loc. cit., n. 5. — ¹⁰ Loc. cit., n. 10. — ¹¹ Exercit. 12, sup. propos. 12 Alex. VII. — ¹² De Poenit., qu. 9, art. 3, n. 5. — ¹³ Svar., loc. cit., n. 5. — ¹⁴ Fagund., de 2º praec. Eccl.,

« sint, discant pastores ex *Agendis* aut consuetudine».

Quaeritur igitur: *an peregrinus descendens in aliam dioecesim possit ibi absolviri a casibus reservatis?*

Si peccatum in utraque dioecesi est reservatum, commune est apud omnes non posse absolviri a quolibet confessario. Ita communiter Suarez⁶, Navarrus⁷, Lugo⁸, Bonacina⁹ et alii passim. — Posse vero absolviri a confessario habente facultatem in reservata, dicunt Suarez¹⁰, Bonacina¹¹ et Lugo¹², et Pater Milante¹³ ac Viva¹⁴ cum communiori. Quia (ut ait Suarez) talis poenitens judicandus est quoad confessionem tamquam incola illius dioecesis.

588. — Sed dubitatur 1º. *An possit absolviri a simplici confessario peregrinus habens peccatum quod est reservatum in illa dioecesi, sed non in patria?*

Prima sententia affirmit: quam tenent Fagundez et Stoz, apud Croix¹⁵, ac Sotus¹⁶ apud Viva¹⁷ (qui probabilem putat), et alii apud Suarez¹⁸. — Ratio, quia peregrinus debet judicari juxta leges superioris sui, ex cuius tacito consensu confessarius loci eum absolvit.

Secunda vero sententia negat. Et hanc tenent Suarez¹⁹, Lugo²⁰, Bonacina²¹, Concina²², Wigandt²³, Ciera²⁴; et Salmant.²⁵ cum Villalobos, Diana, Aversa et Dicastillo²⁶; ac probabilem etiam putat

lib. 8, cap. 8, n. 21. — ¹⁵ Stoz, lib. 2, n. 64. — ¹⁶ Lib. 6, part. 2, n. 1631. — ¹⁷ Loc. cit., art. 8, n. 4. — ¹⁸ De Poenit., disp. 30, sect. 1, n. 6. — ¹⁹ Loc. cit. — ²⁰ Disp. 20, n. 72. — ²¹ De Poenit., qu. 7, punct. 5, § 2, n. 11. — ²² Lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, n. 4. — ²³ Diss. 1, qu. 8, n. 61. — ²⁴ Tr. 6, cap. 18, num. 26. — ²⁵ Villal., part. 1, tr. 9, diff. 59, num. 4. — ²⁶ Diana, part. 2, tr. 17, resol. 56. — ²⁷ Aversa, qu. 17, sect. 3, v. *Sed similiter*.

Peregrinus habens reservata in utraque dioecesi.

Habens reservatum solum in loco ubi versatur:

Juxta alios, potest absolviri a simplici confessario.

Longe probabileius non potest.

Peregrinus quoad reservata.

municandi ex statuto religionis... 4º. Utilitas maxima communicandi aut celebrandi in festis quibus solet ex speciali devotione». — Addo quinque tantum praeter Trullench, non vero sex autores, a Quintanadvenas citari.

587. — ^a Navarrus, *Man.*, cap. 27, n. 261, videtur hanc partem innuere, in quantum dicit posse absolviri ab eo qui habet jurisdictionem in reservata.

^b Lugo, *disp. 20*, n. 69, partem hanc omittit.

588. — ^a Sotus, quamvis hic citetur a Viva ex Fagundez (uti videtur), attamen oppositam sententiam, eam videlicet quae S. Alphonso probatur, omnino tenet in 4, *dist. 18*,

qu. 4, art. 2, v. *Est hic tamen*, dicens: «A casibus enim qui illic [in loco ubi confessio auditur] reservati sunt episcopo non possunt absque ejus licentia absolviri».

^b Wigandt, *tr. 14*, n. 58, v. *Resp. 2*, plane rem innuit, modo tamen tanto saltem tempore morentur in eo loco, quantum requiritur ad observiam illorum praceptorum quorum transgressio est casus reservatus».

^c Dicastillus, *disp. 11*, *dub. 16*, n. 242, hoc utique tenet sub quadam restrictione; si nempe «ille confessarius habeat jurisdictionem saltem delegatam in illo episcopatu in quo non est reservatio, potest absolvire prae-

Viva¹). — Ratio: tum quia peregrinus debet se conformare legibus loci in quo se subicit judicio sacramentali; tum quia, sicut talis poenitens sentit commodum ut possit a quolibet confessario absolviri de peccatis reservatis tantum in sua patria (prout dicemus in Dubio sequenti), ita debet sentire incommodum ut non possit absolviri a peccatis reservatis in loco confessionis. Et sic resolvit S. C., 19 Novembr. 1616 (apud Pittonium²). Haec sententia est quidem communior et longe probabilior. Quia peregrini, stante hodierna consuetudine (ut mox infra dicetur), nempe quod absolvuntur ubique a quocumque confessario approbato, hodie non amplius absolvuntur ex voluntate suorum episcoporum; sed ex voluntate Ecclesiae, quae tales consuetudinem approbando tribuit facultatem ut habeantur ipsi tamquam incolae loci ubi confitentur. Cum autem reser-

vatio (ut probavimus n. 581, v. *Tertia*) respiciat confessarios, non poenitentes, confessarius loci nequit absolvire eos a peccato in quo sibi limitata est jurisdictione a suo Ordinario³.

589. — Dubitatur 2º. *An possit absolviri peregrinus irretitus peccato quod est tantum in sua patria reservatum?*

Prima sententia negat. Et hanc tenent auctor de *Officis Confessarii*⁴ apud Croix; item Vega, Comitolus, Nuñez et Megalius⁵, apud Diana⁶; et Sotus⁷, Fagundez⁸, Graffius, etc., apud Salmant.⁹. — Ratio, quia, cum peregrinus absolvatur ex licentia sui episcopi, non videtur credibile quod episcopus, qui in sua dioecesi casum reservat, non reservet etiam extra.

Seconda vero sententia, communissima et verior, affirmit. Eamque tenent Lugo¹⁰, Suarez¹¹ cum Cajetano¹², S. Antonino¹³

Habens reservatum solum in patria:

Juxta reser- ubi versatur a simplici confessario.

Verius pos- test absolu-

¹ De Confessariis, n. 620. — Vega, Sum. silva, lib. 2, cas. 326. — Comitol., Resp. mor., lib. 1, qu. 28, n. 2. — Nuñez, in Suppl., qu. 8, art. 5, dub. 11. — ² Part. 2, tr. 17, resol. 56. —

dictum poenitentem, etiam si casus sint reservati in episcopatu in quo est dum confitetur; potest enim illum absolvire, utens jurisdictione quam habet in episcopatu domicili poenitentis».

³ Quidquid dicat Diana, Megalius, *Instit. confessar. et poenit.*, part. 1, lib. 1, cap. 13, n. 31, oppositum sententiam tenet, eam nempe quae S. Alphonso probatur. Quaerit enim utrum peregrinus qui habet peccatum in patria reservatum, et versatur v. g. Mutinæ, ubi idem peccatum non est reservatum, possit ibi a communi confessario absolviri, et ait: «Affirmative... respondendum erit; et ratio est: nam cum absolvatur in alieno episcopatu, judicandus est ut incola illius dioecesis in qua versatur et juxta forum eius; sed in dioecesi Mutinensi peccatum non est reservatum; ergo absolviri potest a predicto sacerdote, quamvis auctoritatem super reservata episcopo Mutinensi non habeat. Et hujus rationis ratio est: nam peccata reservata ideo a communibus sacerdotibus absolviri non possunt, quia jurisdictionem super illa non habent; sed ubi peccata aliqua non sunt reservata, communes sacerdotes supra illa jurisdictionem habent. Ergo ab illis hujusmodi poenitens absolviri potest».

⁴ Sotus, in 4, *dist. 18*, qu. 4, art. 2, v. *Est hic tamen*, negat posse absolviri, nisi de licentia episcopi loci illius in quo confitetur. — Fagundez autem, de 2º praec. Eccl., lib. 8, cap. 8, n. 20, negat posse absolviri a confessario non habente facultatem in reservata.

⁵ Auctores isti non videntur satis recte

dictum poenitentem, etiam si casus sint reservati in episcopatu in quo est dum confitetur; potest enim illum absolvire, utens jurisdictione quam habet in episcopatu domicili poenitentis».

⁶ Sotus, in 4, *dist. 18*, qu. 4, art. 2, v. *Est hic tamen*, negat posse absolviri, nisi de licentia episcopi loci illius in quo confitetur. — Fagundez autem, de 2º praec. Eccl., lib. 8, cap. 8, n. 20, negat posse absolviri a confessario non habente facultatem in reservata.

⁷ Auctores isti non videntur satis recte

et Paludano^{a)}; Concina¹, Roncaglia², Mazzotta³, Croix⁴; Cabassutius⁵ cum Vasquez^e et Bonacina; ac Salmant.⁶ cum Praeposito, Gabriele, Henriquez, etc. — Ratio, quia sic habet universalis consuetudo, ut peregrini quoad confessionem reputentur uti incolae loci ubi versantur. Haecque consuetudo approbata est consensu praelatorum, et maxime Eugenii IV, qui (uti ferunt Lugo⁷ et Salmant.⁸) approbavit quod ii qui in alieno episcopatu bona fide versantur, se gerant in ordine ad confessionem sicut incolae illius loci^{f).}

— Valde autem rationabilis est talis consuetudo: alias confessarii vix possent ullum peregrinum absolvire; cum saepissime accidat quod neque poenitentes neque confessarii sciant casus in aliena dioecesi reservatos.

Idque confirmatur ex bulla *Superna* Clementis X, edita 21 Junii 1670 (relata in extenso apud Croix⁹), in qua sic dicitur: *Posse autem regularem confessorem in ea dioecesi in qua est approbatus, confluentes ex alia dioecesi a peccatis in ipsa reservatis, non autem in illa ubi*

¹ Lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, n. 4. — ² Qu. 7, cap. 2, qu. 1, resp. 2. — ³ Tr. 6, disp. 2, qu. 3, cap. 3, § 2, v. *Sexto*. — ⁴ Lib. 6, part. 2, n. 1631. — ⁵ Lib. 3, cap. 12, n. 1. — ⁶ Bonac., qu. 7, punct. 5, § 2, n. 9. — ⁷ Tr. 6, cap. 13, n. 24. — ⁸ Praepos., qu. 7, dub. 7, n. 56; et qu. 9, dub. 3, n. 28. — ⁹ Gabr. a S. Vinc., disp. 9, qu. 3, dub. 6. — *Henriq.*, lib. 6,

idem confessor est approbatus, absolvere; nisi eosdem poenitentes noverit in fraudem reservationis ad alienam dioecesim pro absolutione obtainenda migrasse. Quae limitatio valet non solum pro confessariis regularibus, sed etiam (immo tanto magis) pro saecularibus; ut recte dicunt Croix⁸, Viva¹⁰ et Roncaglia¹¹, ex declaratione S. Congregationis apud Diana^{h)}.

Quomodo autem intelligendum illud *in fraudem reservationis*, multum doctores discrepant.

Pater Concina¹² dicit intelligi, si non fiat bona fide; et in hoc revera conueniunt omnes. — Sed sic non explicatur ubi consistat fraus: quod est punctum difficultatis.

Alii vero, ut Pater Mazzotta¹³ cum Tamburinioⁱ⁾ et aliis, explicant *rō in fraudem*, si casus deductus sit ad forum contentiosum; secus, si occultus. — Sed haec explicatio non videtur congrua; cum Pontifex non loquatur de foro externo, sed tantum de sacramentali.

Alii, ut Pater Milante¹⁴, cui consentit Wigandt^{j)}, sic explicat: *Tunc enim dici-*

cap. 14, n. 8. — ⁱ Disp. 20, n. 70. — ⁸ Loc. cit., n. 24. — *Clem. X.*, bulla *Superna*, § 7; in Bullar. Rom. Mainardi. — ⁹ Lib. 6, part. 2, n. 1502 et seqq. — ¹⁰ De Poenit., qu. 9, art. 3, n. 4, v. *Evidem.* — ¹¹ Qu. 7, cap. 2, qu. 1, resp. 2. — ¹² Lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, n. 4. — ¹³ Tr. 6, disp. 2, qu. 3, cap. 3, § 2, v. *Sexto*. — ¹⁴ Exercit. 12, sup. propos. 12 Alex. VII.

limitatio.
Quid sit
migrare in
fraudem re-
servationis.

citari a Suarez. — Cajetanus enim, *Sum.*, v. *Absolutio ex parte absolvientis*, scribit tandem de viatoribus tempore paschali: « Possunt tunc ab illis confessoribus, a quibus incolae absolvuntur, absolvvi, etiam a casibus episcopalibus, prout episcopus loci disponit ». — S. Antoninus vero, *part. 3, tit. 17, cap. 4, § Quartus casus*; Paludanus, *in 4, dist. 17, qu. 3, art. 3, concl. 4, (n. 22)*, concedunt posse absolvvi a reservatis in propria dioecesi, si tamen de licentia episcopi peregrinentur.

^{e)} Vasquez, quidquid dicat Cabassutius, alio modo distinguit, *qu. 93, art. 2, dub. 4, n. 6*, et dicit poenitentem hunc posse absolvvi de licentia episcopi loci illius in quo confitetur, dummodo non peregrinetur eo fine ut confiteatur alieno sacerdoti: tunc enim requireretur licentia proprii.

^{f)} Et haec videtur esse Eugenii declaratio, de qua mentionem facit Cajetanus, v. *Absolutio ex parte absolvientis*, ubi haec scribit: « Memini alias me legisse, Eugenium quartum concessisse seu declarasse vivae vocis oraculo, viatores ubi se invenerint in Paschate,

censendos tamquam adeptos incolatum quoad sacramenta Poenitentiae et Eucharistiae ».

^{g)} Croix, *loc. cit., n. 1631*, rem satis indicat, dicens posse ibi « a quo vis approbato absolvvi... uti declarat Clemens X... qui tamen excipit casum, nisi eosdem poenitentes noverit in fraudem reservationis ad alienam dioecesim pro absolutione obtainenda migrasse ».

^{h)} Declaratio haec, apud Dianam *Coord.*, tom. 1, tr. 5, resol. 49, non loquitur de saecularibus, sed verbis tantum generalibus utitur. Quin etiam apud Barbosa, *Apostol. decis.*, v. Regularis quoad confessiones, num. 19, de solis regularibus loquitur. Sed noto hanc declaracionem (si modo authentica est) tribui 19 Nov. 1616, dum bulla Clementis data est die 21 Junii 1670; quae proinde nequit explicari declaracione antecedente.

ⁱ⁾ Tamburinius, *de Poenit., cap. 4, § 3, n. 12*, rationem tantum affert: illum nempe non agere in fraudem legis qui utitur jure suo.

^{j)} Wigandt, *tr. 14, n. 60*, videtur utique consentire, dum dicit posse a reservatis absolvvi religiosum ob negotia migrantem ad

*tur poenitens in fraudem reservationis alio migrare, quando peccavit in confidentiam absolutionis obtainenda, ubi peccatum reservatum non erat. Si vero postquam crimen commisit, ut faciliter absolvatur, alio divertit, non censemur per fraudem operari; quia nullo intercedente dolo, sed causa majoris facilitatis a sua dioecesi abscedit: non secus ac si accederet ad aliam dioecesim, in qua idem crimen foret reservatum, sed plures adesserent poenitentiarii a quibus possit absolvvi. Et ita sentit etiam Palau¹ cum Basilio de Leone^{k)}, quibus adhaerent Salmant.^{l)}, dum dicit habentem casus reservatos posse peregrinari ea intentione ut cum alio confiteatur. — Sed huic explicationi, nempe quod illud *in fraudem* intelligatur de peccato in confidentiam, neque acquiescere valeo; cum Pontifex prohibeat absolvvi, non qui peccant in fraudem, sed qui in fraudem migrant ad alienam dioecesim.*

*Alii, ut Passerinus², et auctor libri *Istruz. per li novelli Confessori*³, et Campioni⁴, dicunt poenitentem tunc migrare in fraudem, si ad solum finem obtinendi absolutionem alio discedat, sine alio rationabili motivo.*

¹ Tr. 8, disp. 1, punct. 24, § 5, n. 4, i. f. — ² De Homin. Statib., qu. 187, art. 1, n. 470. — ³ Part. 2, cap. 22, n. 503. — ⁴ Instruct. ad confessar., part. 1, cap. 18, n. 18. — ⁵ Qu. 7, cap. 2, qu. 1, resp. 2. — ⁶ Qu. 9, art. 3, n. 4, v. *Evidem.* — Platel, Synops., de Poenit., n. 412. — ⁷ Axiom. juris 102, n. 4. — ⁸ Qu. 7, cap. 2, qu. 2.

alium conventum vel provinciam (ubi casus non sunt reservati), migrantem, inquam, « etiam eo fine ut ibi a casibus non censuratis absolvatur a confessario alias rite exposito », et negat in hoc committi colum aut fraudem.

^{k)} Basilius Pontius de Leone, *de Matr.*, lib. 5, cap. 9, n. 6, non loquitur de reservatis, sed generaliter ait peregrinum posse confiteri parocho loci in quo invenitur, « etiam si quis animo solum confitendi illi parocho eo accedat, et a sua domicili parochia recedat ».

^{l)} Salmant., *tr. 11, de Legib.*, cap. 3, n. 63, videntur profecto adhaerere; negant enim absentes a suo territorio teneri legibus illius, et si a propria patria exirent ex intentione eximendi se a lege; quia praeceptum non obligat inde non exire, sed quod ab existentibus in illo loco observetur; et addunt: « Et hinc infert Basilius..., et ex eo Palau..., habentem casus reservatos, vel alia causa nolentem parocho domicili confiteri, posse peregrinare ea intentione ut cum alio confiteatur, quia utitur jure sibi concessio tempore peregrinationis ». Sed *tr. 6, de Poenit.*, cap. 13, plane videntur contrarium tenere; dicunt enim n. 24, peregrini-

num posse absolvvi a simplici confessario, si peccatum sit reservatum in loco habitationis et non in loco confessionis; sed ad rationem sententiae quae negat fieri posse, quod nimis praesumitur illum poenitentem in fraudem se alio contulisse, ut fugeret reservationem peccati commissi, sic respondent n. 25:

« Dicendum in foro interno cessare omnes praeceptions: quare, si poenitens certo scit se non eo animo discessisse ab alio loco, neque in fraudem, sed propter alia negotia, nequit habere locum praeceptio illa ». Et his quidem verbis satis indicant non posse absolvvi a reservato, si in fraudem alio se contulit.

^{m)} Fagundez, de 2° *Praec. Eccl.*, lib. 8, cap. 8, n. 20, negat posse absolvvi a reservatis suo episcopo, in alia dioecesi in qua non sunt reservata, quia talis praesumitur in fraudem reservationis discessisse. — Et Lugo, haec allegans *disp. 20, n. 69*, sic respondent n. 70: « In foro interno cessare omnes praeceptions: quare si poenitens certo scit se non eo animo discessisse ab alio loco, neque in fraudem, sed propter alia negotia, quomodo protest habere locum praeceptio illa? »

poenitens accederet aliquo ad confessarium habentem facultatem absolvendi a reservatis; quia tunc etiam eadem fraus interveniret.

Idemque ait Mansi¹ (cui adhaeret Roncaglia²) de eo qui in fraudem reservationis peccatum reservatum in patria, extra committeret, ad hunc finem obtinendi ibi postea absolutionem.

Sed huic ego non adhaereo; quia hic non jam migraret *in fraudem reservationis pro absolutione obtainenda*, ut habeatur in bulla Clementis (ut supra, v. *Idque confirmatur*), sed migraret alio ne incurrit reservationem.

590. - Dubitatur 3º. *An poenitens extra dioecesim possit absolvi a censura quae tantum in patria est reservata?*

Affirmant Passerinus³ et alii. — Sed melius negant Wigandt⁴ et Roncaglia⁵. Ratio, quia tota facultas simplicis confessarii absolvendi a censuris habetur ex cap. *Nuper, de sent. excom.* Ibi autem dicitur simplex confessarius non posse absolvire a censuris quando sunt reservatae: quapropter in censuris reservatis, confessarius simplex nihil potest.

591. - Dubitatur 4º. *An peregrinus, peccando in alia dioecesi, ubi casus ille est reservatus, incurrat reservationem, et nequeat ibi absolvi nisi a facultatem habente?*

Prima sententia negat; et hanc tenent Pellizzarius^{a)}, Diana^{a)} et alii, apud Mazzotta^{b)}, qui probabilem putat. — Quia peregrini (ut asserit ex Sanchez, Azor, Coninck, etc.) non tenentur legibus loci in

quo versantur, nisi ibi saltem quasi domicilium habeant.

Secunda tamen sententia probabilius affirmat: quam tenet idem Mazzotta^{c)}, et Aversa^{d)}. — Ratio: tum quia, licet peregrinus probabiliter (ut diximus *de Legib.*, Lib. I, n. 156, Dubit. 2) non subjaceat legibus loci per quem transit, tamen ratione delicti illo tunc quo peccat fit subditus; tum quia, et fortius (ut diximus n. 588, in fine) confessarius, quem respicit reservatio, non potest absolvire peregrinos, nisi juxta limites jurisdictionis quam habet a suo Ordinario.

Incurrit igitur iste peregrinus casum reservatum.

Non tamen incurrit excommunicationem illi annexam; ut verius dicunt Coninck^{e)}, Suarez^{f)}; Salmant.^{g)} cum Silvestro, Avila^{h)}, Covarruviasⁱ⁾; ac Mazzotta^{j)} cum Sayro^{k)}; contra Abbatem^{l)}, Graffium^{m)}, etc. Idque probant ex cap. *A nobis 21, de sent. excom.*, ubi sic dicitur: Solos subditos comprehendendi sub excommunicatione lata ab episcopo pro futuris delictis. Ratio est, quia excommunicatione non potest ferri nisi in subditos et contumaces. Peregrini autem, quamvis constituantur subditi ratione peccati; tamen, cum ante peccatum non fuerint subditi, nequeunt dici contumaces. — Et hoc, sive excommunicatione sit inficta per modum sententiae particularis, sive per modum statuti generalis; quia alienigenae non subjacent his censuris, nisi contraxerent domicilium vel quasi in loco ubi illae sunt latae: ut probabiliter dicunt Salmant.^{l)} cum

Probabi-
lius incur-
rit.

Limitatio-
nes.

Non tamen
excommu-
nicationem
annexam.

S. Docto-
rem, incur-
rit.

¹ De Casib. reserv., part. 1, qu. 1, n. 19. — ² Cap. 2, qu. 2, — ³ De Homin. Statib., qu. 187, art. 1, n. 470. — ⁴ Tr. 14, num. 59. — ⁵ Loc. cit., qu. 1, resp. 2. — ⁶ Tr. 6, disp. 2, qu. 2, cap. 2, qu. 4. - ^{a)} Sanchez., de Matr., lib. 3, disp. 18, num. 6. - ^{b)} Azor, part. 1, lib. 5, cap. 11, qu. 8. - ^{c)} Coninck,

Peregrinus
non quidam
nequeat
in patria
reservata.

Peregrinus
non quidam
nequeat
in patria
reservata.

Peregrinus
non quidam
nequeat
in patria
reservata.

Juxta alios,
non incurrit
reservationem.

statutum ita spectet bonum commune territorii, ut ejus transgressio per se damnum inferat illi communitatibus; Sayrus, *de Censur.*, lib. 1, cap. 7, n. 22; Abbas, *in cap. A nobis 21, de sent. excom.*, n. 7; Jacobus de Graffius, *Decis. aur.*, part. 1, lib. 4, cap. 2, n. 16 et 17; male igitur isti duo autores citantur a Mazzotta. — Denique Avila, *part. 2, cap. 3, disp. 2, dub. 3, concl. 3*, negat peregrinum ligari, si excommunicatione feratur per modum sententiae generalis.

^{d)} *Excommunicatio II*, n. 10. - ^{e)} Bonac., *de Censur.*, disp. 1, qu. 1, punct. 11, n. 21. - ^{f)} Candid., *disquis.* 22, art. 25, dub. 2; et art. 28, dub. 3, 5, 7 et 10. — ^{g)} Tr. 8, disp. 1, qu. 1, cap. 4, § 3, v. *Distinguunt*. — ^{h)} Baucius, *Miscell. casum concr.*, tr. 2, opusc. 3, qu. 269, v. *Sed petes.* - ⁱ⁾ Part. 10, tr. 14, resol. 7. — ^{j)} Tr. 3, disp. 1, punct. 24, § 5, n. 30. — ^{k)} Lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, n. 5. — ^{l)} Sess. 14, de reform., cap. 5. —

^{m)} Qu. 7, cap. 2, qu. 1, resp. 1. — ⁿ⁾ Lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, num. 5. — ^{o)} Disp. 20, num. 72. — ^{p)} In cap. *Delectus*, de temp. ordin., n. 36. Cf. etiam Pallottini, v. *Episcopus*, § 14, n. 51 et 52. — ^{q)} Sess. 24, cap. 6 *Liceat*. — ^{r)} De Poenit., disp. 30, sect. 2, num. 3; et de Censur., disp. 41, sect. 2, n. 12. — ^{s)} Decal., lib. 2, cap. 11, n. 8 et seqq.; et de Matr., lib. 3, disp. 23, n. 12.

^{t)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{u)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{v)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{w)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{x)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{y)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{z)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{aa)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{bb)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{cc)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{dd)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{ee)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{ff)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{gg)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{hh)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

ⁱⁱ⁾ Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{jj)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{kk)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{ll)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{mm)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

ⁿⁿ⁾ Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{oo)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{pp)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{qq)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{rr)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{ss)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{tt)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{uu)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{yy)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{zz)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{aa)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{cc)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{ee)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{ff)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{gg)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

ⁱⁱ⁾ Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{jj)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{kk)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{ll)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{mm)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{yy)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{zz)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{aa)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{cc)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{ee)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{ff)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{gg)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

ⁱⁱ⁾ Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{jj)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{kk)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{ll)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{mm)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{yy)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{zz)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{aa)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{cc)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{ee)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{ff)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{gg)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

ⁱⁱ⁾ Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{jj)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{kk)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{ll)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{mm)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{yy)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{zz)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{aa)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{cc)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{ee)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{ff)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{gg)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

ⁱⁱ⁾ Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{jj)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{kk)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{ll)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{mm)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{yy)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{zz)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{aa)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

^{cc)} Salmant., *tr. 6, cap. 13, n. 26*, casum praesentem non habent.

^{ee)} Sanchez., *de Matr.*, lib. 3, disp. 18, n. 6 et 16, loquitur generaliter de legibus et consuetudinibus propriis illius loci.

^{ff)} *Excommunicatio II*, n. 11, n. 8, negat excommunicationem incurri, si lata sit per statutum; secus vero, n. 14, si per sententiam.

^{gg)} Diana, *loc. cit.*, resol. 7, ita tenet cum

Idem pos-
sunt vicari-
capitulares.

nacina¹; et Barbosa² cum Henriquez³, Zerola, Garcia, Naldo, Duardo, Novario, Bossio, Marchino, Trullenchi, Homobono, etc. — Nec obstat quod concilium hanc facultatem episcopis concesserit tantum erga *delinquentes... sibi subditos*. Nam, uti recte dicunt auctores praefati, subditi etiam dicuntur tales peregrini, qui in foro sacramentali subjiciuntur episcopo dioecesano. Idque refert Suarez⁴ declaratum fuisse a S. Congregatione: quae respondit, posse absentem a sua dioecesi absolvii ab episcopo illius dioecesis in qua moratur, non autem a suo; rationem reddens, quia concilium in dicto cap. *Liceat* loquitur de absolutione sacramentali in foro conscientiae, quae requirit praesentiam.

Eadem autem facultatem habent vicarii capitulares sede vacante, ut dicunt communiter Sanchez⁵, Croix⁶; et Salmant.⁷ cum Bonacina, Henriquez et Avila⁸.

An autem *eandem facultatem habeant abbates et alii praelati habentes jurisdictionem quasi episcopalem?*

Negant Concinna⁹; Barbosa¹⁰ cum Garcia, Gavanto, Ledesma, etc.; item Suarez¹¹, ex quadam declaratione S. Congregationis, ubi dictum fuit: *In hoc decreto Trident. non comprehenduntur... habentes ju-*

¹ Disp. 1, de Censur., qu. 3, punct. 2, n. 5. — ² In Trid., sess. 24, de reform., cap. 6, n. 43. — ³ Zerola, Prax, episcop., v. *Vicarius*, § 16th, dub. 5. — ⁴ Garcia, de Benefic., part. 11, cap. 10, n. 139. — ⁵ Naldo, v. *Absolutio a peccatis*, n. 9. — ⁶ Duardo, in bull. Coenae, lib. 3, § 2, qu. 11, n. 19. — ⁷ Novar., Singular. juris can., concil. 2, n. 2. — ⁸ Bossi, de Jubil., sect. 1, cas. 10, n. 155 et 156. — ⁹ Marchino, tr. 1, part. 9, cap. 1, diff. 5, n. 1 et seqq. — ¹⁰ Trull., Decal., lib. 1, cap. 3, dub. 4, n. 6. — ¹¹ Homobon., Exam. eccl., tr. 12, cap. 4, qu. 16, resol. 4, v. *Si vero...* De Censur., disp. 41, sect. 2, n. 10; cfr. Pallottini, v. *Episcopus*, § 14, n. 51 et 52. — ¹² Decal., lib. 2, cap. 11, n. 4 et 23. — ¹³ Lib. 7, n. 135; cfr. n. 25. — ¹⁴ Tr. 10, cap. 2, n. 54, i. f. — ¹⁵ Bonac., disp. 1, de Censur., qu. 3, punct. 2, n. 1. — ¹⁶ Henriquez, lib. 6, cap. 16, n. 1. — ¹⁷ De Poenit., lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, n. 7. — ¹⁸ In Trid., sess. 24, cap. 6, de reform., n. 7. — ¹⁹ Nicol. Garcia, de Benefic., part. 7, cap. 11, n. 13 et 17. — ²⁰ Gavant., Man. episcopor., v. *Absolutio*, n. 5;

risdictionem ordinariam et quasi episcopalem, sed tantum episcopi privative quod omnes alios. Ratio, quia talis facultas specialiter episcopis est concessa; et in concessionibus stricte interpretatio facienda est. — Affirmant vero Sanchez¹⁰, Croix¹¹; Salmant.¹² cum Henriquez et Avila; Fagnanu¹³; item Sayrus, Duardus¹⁴; Palaus, Portel, Trullenchi, Bossius, etc., apud Barbosa¹⁵. Ratio: tum quia (ut probat Fagnanu) nomine *episcoporum* veniunt etiam praelati qui habent jurisdictionem quasi episcopalem privative ad episcopos; tum quia, quando concessio facta est in jure, habet rationem legis, quae extendi debet ad omnes casus, ubi eadem ratio currit. Eadem autem ratio procul dubio currit pro episcopis quam pro hujusmodi praelatis; quia alias eorum subditi non haberent ad quem recurrerent pro absolutione praedictorum casuum. — Neque obstat, ait Sanchez, declaratio S. Congregationis: quia de ea non constat authentice, neque illi (ut ait) necessario standum est.

An *praelati regulares hanc habeant facultatem in subditos?* — Affirmant Sanchez¹⁶, etc., apud Barbosa¹⁷, ob bullam S. Pii V. — Sed negat Croix¹⁸ cum Dica-

Quid de
praelato
regulari
quod sub-
ditos.

et v. *Censura*, n. 2. — ²¹ Petr. Ledesma., Sum., part. 2, tr. 1, cap. 6, concil. 21 (ult.), dub. 2. — ²² De Poenit., disp. 30, sect. 2, n. 6. Habetur etiam ap. Pallottini, v. *Episcopus*, § 14, n. 32. — ²³ Decal., lib. 2, cap. 11, n. 5; et de Matr., lib. 8, disp. 2, n. 12. — ²⁴ Loc. cit., n. 54. — ²⁵ Henriquez, lib. 6, cap. 16, n. 1, lit. g. — ²⁶ Avila, part. 7, disp. 10, dub. 6, v. *Tertio*. — ²⁷ Sayr., Clav., lib. 6, cap. 11, n. 83. — ²⁸ Palaus, tr. 4, disp. 4, punct. 3, § 1, n. 4. — ²⁹ Portel, Dub. regui., v. *Praelatus*, n. 30; cfr. v. *Ordines sacri*, n. 14. — ³⁰ Trull., Decal., lib. 1, cap. 3, dub. 4, n. 3. — ³¹ Bossi, de Jubil., sect. 1, cas. 10, n. 210 et 211. — ³² In Trid., sess. 24, cap. 6, de reform., num. 7. — ³³ Sanchez, de Matr., lib. 8, disp. 2, num. 10. — ³⁴ De Matr., lib. 8, disp. 2, num. 18; et Decal., lib. 2, cap. 11, num. 7. — ³⁵ De Offic. et Potest. episc., alleg. 39, num. 18. — ³⁶ S. Pius V, brev. *Romani Pontificis*, de die 21 Iuli 1571, § 8; in Bullar. Rom. Mainardi. — ³⁷ Lib. 7, num. 141.

593. — ^a Henriquez, lib. 14, cap. 20, n. 5, loquitur de facultate dispensandi cum scholariibus.

^b Avila, part. 7, disp. 10, dub. 6, loquitur de dispensatione irregularitatis. Ceteroquin assentit facultatem quod hoc, in cap. *Liceat* episcopis concessam, competere capitulo, sede vacante.

^c Croix, lib. 7, n. 141, utramque sententiam dumtaxat refert.

^d Fagnanu, in cap. Accendentibus 12, de

excess. *praelator*, n. 20, 28 et seqq., loquitur de casu forte non absimili, scilicet de causis matrimonialibus et criminalibus, quae juxta Trident. committuntur tantum episcopis; quo non obstante, posse etiam committi abbatibus jurisdictionem quasi episcopalem habentibus, qui « veniunt appellatione dioecesani etiam in materia nova et praefudiciali ».

^e Duardus non satis accurate citatur a Barbosa; nam in bull. Coenae, lib. 3, § 2, qu. 11, n. 18, ubi de casu nostro expresse dis-

stillo^f, ex decreto S. C.; et Mendo^g confutat dictam bullam.

Hic autem notandum¹ ex praefata declaratione S. C., contra id quod dicunt Salmant.¹ cum Suarez^h, Sanchez, Bonacinaⁱ, etc., decisum esse quod episcopi extra sacramentum Poenitentiae non possunt absolvere a praedictis casibus papalibus. Idque fert Fagnanu^j declaratum fuisse etiam a Gregorio XIII.

Notandum^k declaratum quoque esse a S. C. (apud Fagnanum^l), quod si episcopus inciderit in aliquod crimen, de quo fit mentio in dicto cap. *Liceat*, poterit deputare proprium ipsius confessarium, esto sit extra suam dioecesim, ad se absolvendum cum eadem facultate qua ipse posset alios sibi subditos absolvere.

Notandum^l ab eadem S. C. Concilii declaratum fuisse (apud Fagnanum^m), non esse tutum in conscientia qui absolveretur aut dispensaretur a proprio episcopo in casibus, sive irregularitatibus aut suspensionibus, contractis ob crimen patra-

^f S. C. Conc., ap. Pallottini, v. *Episcopus*, § 14, n. 32 et 33. — ^g Tr. 10, cap. 2, n. 54. — ^h Sanch., de Matr., lib. 8, disp. 34, n. 29. — ⁱ In cap. *Dilectus* 15, de tempor. ordinat., n. 36. Cfr. Pallottini, v. *Episcopus*, § 14, n. 51 et 52. — ^j Loc. cit., n. 34. Cfr. Pallottini, loc. cit., n. 35 et 36. — ^k Loc. cit., n. 37 et 38. Cfr. Pallottini, loc. cit., n. 21 et 22; et v. *Absolutio*, § 3, n. 62. — ^l Graff., Decis. aur., part. 1, lib. 1, cap. 13, n. 43. — ^m Garcia, de Benefic., part. 7, cap. 11, n. 46. — ⁿ Regin., Addit. ad Recopilat. legum Navar., lib. 1, tit. 18, leg. 7, de Irregular., n. 25. — ^o In Trid., sess. 24, cap. 6, n. 25. — ^p De Poenit., disp. 30, sect. 2, n. 2. — ^q De Matr., lib. 8, disp. 34, n. 55. — ^r Disp. 1, de Censur., qu. 3, punct. 2, n. 1, v. *Quarto*. — ^s Avila, part. 2, cap. 7, disp. 1, dub. 11, concil. 2; cfr. etiam part. 7, disp. 10, dub. 6, concil. 2. — ^t Regin., lib. 1, n. 135. — ^u De Censur., part. 1, cap. 5, art. 1, qu. 2, resp. 4, v. *Possunt episcopi*; et de Carit., sect. 6, punct. 4, v. *Haec tria*. — ^v Sayr., de Censur., lib. 4, cap. 17, n. 21. — ^w Tr. 10, cap. 2, n. 59. — ^x Palaus, tr. 3, disp. 6, punct. 15, § 1, n. 9. — ^y Henriquez, lib. 14, cap. 20, n. 4. — ^z Molina, de Just. et Jure, tr. 3, disp. 79, n. 8, v. *Secundo*. — ^{aa} Comitol., Respons. mor., lib. 6, qu. 44, n. 2. — ^{bb} Fagund., de 2° praecl. Eccl., lib. 8, cap. 8, n. 23. — ^{cc} Gavant., Man. Episcopor., v. *Absolutio*, n. 11. — ^{dd} Vivaldi, de Irregularit. dispens., n. 315 (al. tit. de Irregul., de dispensat. episcopo reserv., n. 2). — ^{ee} Vega, Sum. nueva, part. 1, cap. 49, cas. 16. — ^{ff} Sd. v. *Manifestum*, n. 4; et v. *Episcopus*, n. 35. — ^{gg} Piasc., Prax. episc., part. 1, cap. 1, art. 10, n. 2. — ^{hh} Ugolini, de Potest. episc., cap. 57, § 2, n. 5. — ⁱⁱ Duard., in bull. Coenae, lib. 3, § 2, qu. 11, a n. 4. — ^{jj} Marchino, tr. 1, part. 9, cap. 1, diff. 2, n. 2. — ^{kk} Bossi, de Jubil., sect. 1, cas. 10, n. 26. — ^{ll} Glossa, in can. *Manifestus*, caus. 2, qu. 1. — ^{mm} Cont. Tourn., de Censur., part. 1, cap. 5, art. 1, qu. 2, resp. 4, v. *Possunt episcopi*; — Sanch., loc. cit. — ⁿⁿ Cont. Tourn., loc. cit. — ^{oo} Bonac., loc. cit., v. *Quarto*. — ^{pp} Avila, loc. cit., part. 7, disp. 10, dub. 6, concl. 2. — ^{qq} Tr. 10, cap. 2, n. 59. — ^{rr} Palaus, tr. 3, disp. 6, punct. 15, § 1, n. 9. — ^{ss} Henriquez, lib. 14, cap. 20, n. 4. — ^{tt} Reginald., Addit. ad Recopilat. legum Navar., lib. 1, tit. 18, leg. 7, de Irregular., n. 25. — ^{uu} In Trid., sess. 24, cap. 6, n. 25. — ^{vv} De Poenit., disp. 30, sect. 2, n. 2. — ^{ww} De Matr., lib. 8, disp. 34, n. 55. — ^{xx} Disp. 1, de Censur., qu. 3, punct. 2, n. 1, v. *Quarto*. — ^{yy} Avila, part. 2, cap. 7, disp. 1, dub. 11, concil. 2; cfr. etiam part. 7, disp. 10, dub. 6, concl. 2. — ^{zz} Regin., lib. 1, n. 135. — ^{aa} De Censur., part. 1, cap. 5, art. 1, qu. 2, resp. 4, v. *Possunt episcopi*; et de Carit., sect. 6, punct. 4, v. *Haec tria*. — ^{bb} Sayr., de Censur., lib. 4, cap. 17, n. 21. — ^{cc} Tr. 10, cap. 2, n. 59. — ^{dd} Palaus, tr. 3, disp. 6, punct. 15, § 1, n. 9. — ^{ee} Henriquez, lib. 14, cap. 20, n. 4. — ^{ff} Molina, de Just. et Jure, tr. 3, disp. 79, n. 8, v. *Secundo*. — ^{gg} Comitol., Respons. mor., lib. 6, qu. 44, n. 2. — ^{hh} Fagund., de 2° praecl. Eccl., lib. 8, cap. 8, n. 23. — ⁱⁱ Gavant., Man. Episcopor., v. *Absolutio*, n. 11. — ^{jj} Vivaldi, de Irregularit. dispens., n. 315 (al. tit. de Irregul., de dispensat. episcopo reserv., n. 2). — ^{kk} Vega, Sum. nueva, part. 1, cap. 49, cas. 16. — ^{ll} Sd. v. *Manifestum*, n. 4; et v. *Episcopus*, n. 35. — ^{mm} Piasc., Prax. episc., part. 1, cap. 1, art. 10, n. 2. — ⁿⁿ Ugolini, de Potest. episc., cap. 57, § 2, n. 5. — ^{oo} Duard., in bull. Coenae, lib. 3, § 2, qu. 11, a n. 4. — ^{pp} Marchino, tr. 1, part. 9, cap. 1, diff. 2, n. 2. — ^{qq} Bossi, de Jubil., sect. 1, cas. 10, n. 26. — ^{rr} Glossa, in can. *Manifestus*, caus. 2, qu. 1. — ^{ss} Cont. Tourn., de Censur., part. 1, cap. 5, art. 1, qu. 2, resp. 4, v. *Possunt episcopi*; — Sanch., loc. cit. — ^{tt} Cont. Tourn., loc. cit. — ^{uu} Bonac., loc. cit., v. *Quarto*. — ^{vv} Avila, loc. cit., part. 7, disp. 10, dub. 6, concl. 2. — ^{ww} Tr. 10, cap. 2, n. 59. — ^{xx} Palaus, tr. 3, disp. 6, punct. 15, § 1, n. 9. — ^{yy} Henriquez, lib. 14, cap. 20, n. 4. — ^{zz} Reginald., Addit. ad Recopilat. legum Navar., lib. 1, tit. 18, leg. 7, de Irregular., n. 25. — ^{aa} In Trid., sess. 24, cap. 6, n. 25. — ^{bb} De Poenit., disp. 30, sect. 2, n. 2. — ^{cc} De Matr., lib. 8, disp. 34, n. 55. — ^{dd} Disp. 1, de Censur., qu. 3, punct. 2, n. 1, v. *Quarto*. — ^{ee} Avila, part. 2, cap. 7, disp. 1, dub. 11, concil. 2; cfr. etiam part. 7, disp. 10, dub. 6, concl. 2. — ^{ff} Regin., lib. 1, n. 135. — ^{gg} De Censur., part. 1, cap. 5, art. 1, qu. 2, resp. 4, v. *Possunt episcopi*; et de Carit., sect. 6, punct. 4, v. *Haec tria*. — ^{hh} Sayr., de Censur., lib. 4, cap. 17, n. 21. — ⁱⁱ Tr. 10, cap. 2, n. 59. — ^{jj} Palaus, tr. 3, disp. 6, punct. 15, § 1, n. 9. — ^{kk} Henriquez, lib. 14, cap. 20, n. 4. — ^{ll} Molina, de Just. et Jure, tr. 3, disp. 79, n. 8, v. *Secundo*. — ^{mm} Comitol., Respons. mor., lib. 6, qu. 44, n. 2. — ⁿⁿ Fagund., de 2° praecl. Eccl., lib. 8, cap. 8, n. 23. — ^{oo} Gavant., Man. Episcopor., v. *Absolutio*, n. 11. — ^{pp} Vivaldi, de Irregularit. dispens., n. 315 (al. tit. de Irregul., de dispensat. episcopo reserv., n. 2). — ^{qq} Vega, Sum. nueva, part. 1, cap. 49, cas. 16. — ^{rr} Sd. v. *Manifestum*, n. 4; et v. *Episcopus*, n. 35. — ^{ss} Piasc., Prax. episc., part. 1, cap. 1, art. 10, n. 2. — ^{tt} Ugolini, de Potest. episc., cap. 57, § 2, n. 5. — ^{uu} Duard., in bull. Coenae, lib. 3, § 2, qu. 11, a n. 4. — ^{vv} Marchino, tr. 1, part. 9, cap. 1, diff. 2, n. 2. — ^{ww} Bossi, de Jubil., sect. 1, cas. 10, n. 26. — ^{xx} Glossa, in can. *Manifestus*, caus. 2, qu. 1. — ^{yy} Cont. Tourn., de Censur., part. 1, cap. 5, art. 1, qu. 2, resp. 4, v. *Possunt episcopi*; — Sanch., loc. cit. — ^{zz} Cont. Tourn., loc. cit. — ^{aa} Bonac., loc. cit., v. *Quarto*. — ^{bb} Avila, loc. cit., part. 7, disp. 10, dub. 6, concl. 2. — ^{cc} Tr. 10, cap. 2, n. 59. — ^{dd} Palaus, tr. 3, disp. 6, punct. 15, § 1, n. 9. — ^{ee} Henriquez, lib. 14, cap. 20, n. 4. — ^{ff} Molina, de Just. et Jure, tr. 3, disp. 79, n. 8, v. *Secundo*. — ^{gg} Comitol., Respons. mor., lib. 6, qu. 44, n. 2. — ^{hh} Fagund., de 2° praecl. Eccl., lib. 8, cap. 8, n. 23. — ⁱⁱ Gavant., Man. Episcopor., v. *Absolutio*, n. 11. — ^{jj} Vivaldi, de Irregularit. dispens., n. 315 (al. tit. de Irregul., de dispensat. episcopo reserv., n. 2). — ^{kk} Vega, Sum. nueva, part. 1, cap. 49, cas. 16. — ^{ll} Sd. v. *Manifestum*, n. 4; et v. *Episcopus*, n. 35. — ^{mm} Piasc., Prax. episc., part. 1, cap. 1, art. 10, n. 2. — ⁿⁿ Ugolini, de Potest. episc., cap. 57, § 2, n. 5. — ^{oo} Duard., in bull. Coenae, lib. 3, § 2, qu. 11, a n. 4. — ^{pp} Marchino, tr. 1, part. 9, cap. 1, diff. 2, n. 2. — ^{qq} Bossi, de Jubil., sect. 1, cas. 10, n. 26. — ^{rr} Glossa, in can. *Manifestus*, caus. 2, qu. 1. — ^{ss} Cont. Tourn., de Censur., part. 1, cap. 5, art. 1, qu. 2, resp. 4, v. *Possunt episcopi*; — Sanch., loc. cit. — ^{tt} Cont. Tourn., loc. cit. — ^{uu} Bonac., loc. cit., v. *Quarto*. — ^{vv} Avila, loc. cit., part. 7, disp. 10, dub. 6, concl. 2. — ^{ww} Tr. 10, cap. 2, n. 59. — ^{xx} Palaus, tr. 3, disp. 6, punct. 15, § 1, n. 9. — ^{yy} Henriquez, lib. 14, cap. 20, n. 4. — ^{zz} Reginald., Addit. ad Recopilat. legum Navar., lib. 1, tit. 18, leg. 7, de Irregular., n. 25. — ^{aa} In Trid., sess. 24, cap. 6, n. 25. — ^{bb} De Poenit., disp. 30, sect. 2, n. 2. — ^{cc} De Matr., lib. 8, disp. 34, n. 55. — ^{dd} Disp. 1, de Censur., qu. 3, punct. 2, n. 1, v. *Quarto*. — ^{ee} Avila, part. 2, cap. 7, disp. 1, dub. 11, concil. 2; cfr. etiam part. 7, disp. 10, dub. 6, concl. 2. — ^{ff} Regin., lib. 1, n. 135. — ^{gg} De Censur., part. 1, cap. 5, art. 1, qu. 2, resp. 4, v. *Possunt episcopi*; et de Carit., sect. 6, punct. 4, v. *Haec tria*. — ^{hh} Sayr., de Censur., lib. 4, cap. 17, n. 21. — ⁱⁱ Tr. 10, cap. 2, n. 59. — ^{jj} Palaus, tr. 3, disp. 6, punct. 15, § 1, n. 9. — ^{kk} Henriquez, lib. 14, cap. 20, n. 4. — ^{ll} Molina, de Just. et Jure, tr. 3, disp. 79, n. 8, v. *Secundo*. — ^{mm} Comitol., Respons. mor., lib. 6, qu. 44, n. 2. — ⁿⁿ Fagund., de 2° praecl. Eccl., lib. 8, cap. 8, n. 23. — ^{oo} Gavant., Man. Episcopor., v. *Absolutio*, n. 11. — ^{pp} Vivaldi, de Irregularit. dispens., n. 315 (al. tit. de Irregul., de dispensat. episcopo reserv., n. 2). — ^{qq} Vega, Sum. nueva, part. 1, cap. 49, cas. 16. — ^{rr} Sd. v. *Manifestum*, n. 4; et v. *Episcopus*, n. 35. — ^{ss} Piasc., Prax. episc., part. 1, cap. 1, art. 10, n. 2. — ^{tt} Ugolini, de Potest. episc., cap. 57, § 2, n. 5. — ^{oo} Duard., in bull. Coenae, lib. 3, § 2, qu. 11, a n. 4. — ^{pp} Marchino, tr. 1, part. 9, cap. 1, diff. 2, n. 2. — ^{qq} Bossi, de Jubil., sect. 1, cas. 10, n. 26. — ^{rr} Glossa, in can. *Manifestus*, caus. 2, qu. 1. — ^{ss} Cont. Tourn., de Censur., part. 1, cap. 5, art. 1, qu. 2, resp. 4, v. *Possunt episcopi*; — Sanch., loc. cit. — ^{tt} Cont. Tourn., loc. cit. — ^{uu} Bonac., loc. cit., v. *Quarto*. — ^{vv} Avila, loc. cit., part. 7, disp. 10, dub. 6, concl. 2. — ^{ww} Tr. 10, cap. 2, n. 59. — ^{xx} Palaus, tr. 3, disp. 6, punct. 15, § 1, n. 9. — ^{yy} Henriquez, lib. 14, cap. 20, n. 4. — ^{zz} Reginald., Addit. ad Recopilat. legum Navar., lib. 1, tit. 18, leg. 7, de Irregular., n. 25. — ^{aa} In Trid., sess. 24, cap. 6, n. 25. — ^{bb} De Poenit., disp. 30, sect. 2, n. 2.

publicum, quando scitur a majori parte oppidi, viciniae vel collegii: modo (ut ajunt Sanchez, Salmant. et Tournely) saltem ibi sint decem personae.

Utrum autem episcopus possit cum peregrinis dispensare in votis? Et an cum impeditis adire Pontificem, urgente necessitate, possit etiam dispensare in irregularitatibus et impedimentis matrimonii?

Vide dicta Lib. I, de Legib., n. 158; et Lib. III, de Voto, n. 262, et n. 332, v. An autem.

594. - Dubitatur 7º. *An facultas concessa episcopis a Tridentino, absolvendi ab excommunicationibus et irregularitatibus Papae reservatis, intelligatur data pro solis casibus ANTE concilium reservatis?*

S. Congregatio censuit non posse, attenta clausula in bulla S. Pii apposita: *nisi in mortis articulo*. Et hanc sententiam Gregorius XIII declaravit esse tenendam.

Ex hac autem declaratione scripsit Fagnanus¹ episcopos non posse absolvire a casibus Pontifici reservatis, etiam occultis, si in bulla reservationis adsit clausula: *nisi in mortis articulo*. Et hanc opinionem secuti sunt etiam Sanctarellus⁹, Matthaeuccius¹⁰ et alii pauci. — Sed fere communissime contradixere Navarrus¹¹, Diana¹², Sanchez¹³, Suarez¹⁴, Bonacina¹⁵ (ubi late de decreto Tridentini), Thesaurus¹⁶, Tamburinius¹⁷, Pellizzarius¹⁸, Pigna-

Etsi adsit
clausula:
*nisi in mor-
tis articulo*.

Ita sentit Fagnanus¹ et aliqui alii. — Sed communissime alii DD. docent facultatem datam fuisse pro casibus occultis, etiam post concilium a Pontificibus reservatis. Ratio, quia concilium indefinite concedit episcopis facultatem absolvendi in quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi Apostolicae reservatis: ubi autem lex non distinguit, nec nos distinguere debemus. Ita Sanchez² cum Sorbo³, Bonacina⁴, Delbene⁵; Renzi⁶ cum Suarez, Mazzotta⁷; Diana⁸ cum Bossio ac Beja, Adde Collet, Continuatorem Tournely⁹,

Sanch., de Matr., lib. 8, disp. 34, n. 55. — Salmant., tr. 10, cap. 2, num. 59. — Contin. Tourn., loc. cit. — ¹ In cap. *Dilectus*, n. 30 et seqq., de tempor. ordinat. — ² Decal., lib. 6, cap. 15, n. 76. — ³ De *Clausura*, qu. 1, punct. 5, n. 1; cfr. de *Censur.*, disp. 1, qu. 3, punct. 2, n. 1. — ⁴ De *Immun.*, eccl., cap. 19, dub. 28, n. 1 et seqq. — ⁵ De *Sacram.*, tr. 5, cap. 4, sect. 3, qu. 4. — ⁶ *Suar.*, de *Poenit.*, disp. 30, sect. 2, n. 12 et seqq. — ⁷ Part. 7, tr. 2, resol. 20 et 22. — ⁸ *Boss.*, de *Jubil.*, sect. 1, cas. 10, n. 149. — *Beja.*, Resp. cas., part. 4, cas. 37, v. *Et si quaeras.* — *S. Pius V.*, bulla *Decorit et honestati*, diei 24 Januar. 1570, § 2, in *Bulliar. Rom. Mai-*

594. — ^{a)} Sorbo non citatur a Sanchez pro hoc asserto, neque illud habet in *Comp. privilegior.*, v. *Ingredi monasteria, Annot. Capucc.*, cap. 2, v. *Primo*.

^{b)} Mazzotta, tr. 6, disp. 2, qu. 3, cap. 3, § 1, n. 2, id satis innuit dicendo episcopum probabilitus non posse absolvire ab occultis bullae Caenae, praesertim ab haeresi.

^{c)} Collet, de *Censur.*, part. 1, cap. 5, art. 1, quaer. 2, resp. 4, id videtur innuire scribens: «De monialibus, quae... censuram incurrent clausuram violando.... Etsi enim

censura haec Apostolicae Sedi reservata sit per bullas Pii V et Gregorii XIII, praevaluit tamen diurna in regno Galliae consuetudo, ut moniales etiam exemptae, ab ea, tametsi publica et notoria, per episcopos absolviri possint».

^{d)} Cuniliati, tr. 14, de *Poenit.*, cap. 4, § 11, num. 5, communem esse ait eam sententiam quae docet episcopos posse absolvire a casibus Papae reservatis extra bullam Coenae.

^{e)} Suarez, de *Censur.*, disp. 41, sect. 2, n. 10 et 12, hoc non habet.

telli¹, Monacelli², Felix Potestas³, Rodriguez⁴, Toletus⁵, Vincentius Candus Magister sacri Palatii⁶, Donatus⁷, Lezana⁸, et plurimi alii apud Patrem Ferraris⁹. Omnes hi sentiunt quod si casus sit occultus, bene potest absolvire episcopus, aut alius ab eo facultatem habens absolvendi, ex citato cap. *Liceat*: tum quia de decreto allato S. Congregationis et declaratione Gregorii XIII non constat authentice; tum quia testantur auctores relati in praxi oppositum servari, dum revera episcopi passim absolvunt ab hujusmodi reservatis excommunicationibus si casus sit occultus¹⁰.

Dubitatur 9º. *An episcopi possint absolvire a casibus occultis, reservatis ab aliis episcopis etiam cum censura?*

Respondent affirmative Bonacina¹ et Pater Cutillus². — Ex eo quod in dicto cap. *Liceat* Tridentini dicitur concedi omnibus episcopis facultas absolvendi *delinquentes in quibuscumque casibus occultis*, etiam *Sedi Apostolicae reservatis*. Ex qua particula ETIAM satis ostenditur comprehendendi facultas absolvendi a casibus et excommunicationibus adhuc ab aliis episcopis reservatis.

Hanc opinionem olim probabilem cen-

¹ Tom. 6, consult. 85, n. 271. — ² Formular., part. 1, Append. ad bullam *Decor.*, Adnotat., num. 4. — ³ Exam. confess., tom. 1, n. 3511. — ⁴ Prax., tom. 4, tr. 4, qu. 8, num. 7 et 9. — ⁵ Sum., v. *Clausura*, num. 20. — ⁶ V. *Moniales*, art. 3, n. 20 et 21. — ⁷ Disp. 1, de *Censur.*, qu. 3,

⁸) Apud Rodriguez, *Quaest. regul.*, tom. 1, qu. 24, art. 17, id reperire nequivit.

⁹) Toletus, lib. 1, cap. 41, n. 7 et 8; Candidus, tom. 1, disquis. 3, art. 28 (sicut et Navarrus supra), perspicue rem insinuant, dicentes episcopum posse absolvire a casibus post Tridentinum reservatis, nisi sit clausula derogatoria concilio.

¹⁰) Rationes istae ex Ferraris sunt desumptae; sed pauci ex auctoribus relatis eas tradunt. — Haec S. Alphonsi sententia affirmativa plane confirmatur a constitutione *Apostolicae Sedis*, quae ex una parte violationem clausuram ponit inter excommunications R. P. simpliciter reservatas; ex altera vero parte, firmam vult remanere potestatem concessam episcopis cap. *Liceat*, exceptis tantum censuris quae *speciali modo* R. P. reservantur.

Textus horum dubiorum 7 et 8 desumptus est ex editione septima Operis. Licet enim editiones 8^a et 9^a referant alium textum editionis sextae; attamen textus septimae magis

suimus. — Sed postmodum negativam coacti fuimus tenere¹, ex duplice declaratione S. C. Concilii, sub die 24 Jan. 1711 et die 29 Nov. 1710. Sed maxime ex declaratione emanata a Benedicto XIV, die 21 Augusti 1752, quae incipit: *Pias Christifidem*, etc. Cum enim in civitate Jannensi concessum fuisse privilegium cuidam confraternitati sub invocatione *S. Mariae de Succursu*, ut confratres eligere possent quemlibet confessarium ab Ordinario loci approbatum, cum facultate absolvendi eos in articulo mortis, et bis in vita a casibus etiam *Sedi Apostolicae* reservatis; Pontifex declaravit, per enuntiatum privilegium, *absolvendi facultatem...* non vero etiam *Ordinarii locorum reservatis...* per *Nos in praecitatis nostris Litteris concessam fuisse; et consequenter, absolutions... contra praesentis declarationis nostrae tenorem forsitan de praeterito impertitas aut in posterum imperitiendas, nemini suffragari potuisse sive posse, decernimus et declaramus*. Vide Bullarium Benedicti XIV⁹, et eundem de *Synodo*¹⁰.

Dubitatur 10º. *An episcopus hanc facultatem Tridentini possit generaliter aliis sacerdotibus committere?*

punct. 2, num. 6. — ⁸ Addition. ad *Mancini Practic. visitandi infirmos*, de Casib. reserv., pract. 3, dub. 38. — S. C. Conc., Thesaur. resolut., tom. 1, fol. 392. — ⁹ Declaration: *Pias christifidem*, § 3, v. f. — ¹⁰ Lib. 5, cap. 5, num. 9.

concordat cum postremis editionibus *Hom. apost.*, tr. 20, cap. 3, n. 36. Ibi enim, cum in tribus prioribus editionibus sententiam negantem tenuisset, in tertia tamen editione, post materiarum indicem monitum quoddam subjunxit; quod deinceps, in quarta scilicet (anni 1777) et in quinta editione (anni 1782), in ipso textu, *loc. cit.*, inseruit, et his quidem verbis: «Sic alias scripseram; sed postea, re maturius perspensa, inveni id communius ab aliis non approbari. Quapropter hic expono ambas sententias, quae adsunt super hoc punctum».

ⁱ⁾ Quid tandem de hoc quaeasito tenuerit S. Alphonsus, difficile dictu videtur; sententiam enim negativam, quam hic propugnat, tenere incepit in editione quarta; eamdemque tenebat in *Append. de Privil.*, n. 35. Deinde vero, nimirus in editione octava, in dicta *Append. de Privil.*, *loc. cit.*, S. Doctor attulit tantum sententiam affirmantem, neque ullam mentionem amplius fecit de negativa.

Facultas
haec, juxta
alios, ne-
quit com-
mitti gene-
raliter.

Probabi-
lius potest.

Negant Henriquez, Menochius^{j)} et Cor-
duba^{j)}, apud Sanchez¹: qui dicunt posse
tantum delegare in casibus particularibus,
non vero generaliter. Idque inferunt ex
verbis concilii in dicto cap. *Liceat*, ubi
conceditur episcopis facultas absolvendi
*per se ipsos aut vicarium ad id speciali-
ter deputandum*. — Sed probabilis et com-
munissime affirmant posse episcopum ge-
neraliter committere vices suas quoad
absolvendos casus papales occultos; quia
hoc modo jam alii sacerdotes reputantur
specialiter deputati. Ita Sanchez², Sua-
rez³, Barbosa⁴, Laymann^{b)}, Croix⁵; et
Salmant.⁶ cum Navarro, Granado, Vega,
etc. Ratio, quia facultas haec competit
episcopis jure ordinario, cum ipsa sit
annexa dignitati episcopali; et ideo bene
potest alteri generaliter delegari.

Hinc recte ait Sanchez⁷ cum Navarro¹;
vicarium episcopi non habere potestatem
absolvendi ab his casibus ex generali com-
missione vicarius, nisi specialiter ab
episcopo committatur.

Hoc quoad *absolutionem* casum. —
Quoad facultatem autem *dispensandi* in
irregularitatibus et suspensionibus, in eo-
dem cap. episcopis impertitam, dicunt
Sanchez⁸ ex Suarez; et Barbosa⁹ cum
aliis (contra Marium Alterium), etiam posse
ab episcopo illam delegari generaliter
cuicunque sacerdoti cui episcopus suam
facultatem committat; hocque, ex pote-
state ordinaria quam episcopi habent.

Henriq., lib. 14, cap. 19, i. f.; et lib. 6, cap. 14, n. 7,
lit. o. — ¹ *De Matr.*, lib. 2, disp. 40, n. 17. — ² *De Matr.*,
lib. 2, disp. 40, n. 17; et *Decal.*, lib. 2, cap. 11, n. 23. —
³ *De Poenit.*, disp. 30, sect. 2, n. 9. — ⁴ In Trid. sess. 24,
de reform., cap. 6, n. 45. — ⁵ Lib. 7, n. 135. — ⁶ *Tr.* 10,
cap. 2, n. 54. — *Navar.*, consil. 1, qu. 48, n. 88, de constitut. —
Granad., in 2me 2ra, controv. 1, de Fide, tr. 15, disp. 14,
n. 7. — *Vega*, Sum. nueva, part. 2, cap. 15, cas. 2. — ⁷ *De Matr.*, loc. cit., n. 17. — ⁸ *Decal.*, loc. cit., n. 25. — *Suar.*, de
Censur., disp. 41, sect. 2, n. 8. — ⁹ Loc. cit., num. 45. —

Utrum autem episcopi possint absolu-
vere ab haeresi et ab aliis casibus bullae
Coenae?

Vide dicenda *de Censur.*, Lib. VII, ex
num. 82, ubi negativam sententiam tue-
birum.

595. — « 8°. Superior, auditis solis re-
servatis, potest ab iis absolvire, et reli-
qua inferiori committere, ex causa ur-
gente: qualis tamen non est multitudo^{a)}
negotiorum, ut docent Suarez, Fernan-
dez et Filiuccius, sed alia gravior: tum
quia etiam occupatissimus potest dare
facultatem adeundi alterum, cum onere
postea comparendi; tum quia integritas
confessionis est de jure divino ».

Certum est quod nulla multitudo ne-
gotiorum potest esse sufficiens causa ad
dimidiandam confessionem; ut recte ait
Croix¹⁰ cum Suarez, Laymann^{b)}, Vasquez,
et alii passim: maxime hodie post prop. 59
damnatum ab Innocentio XI, quae dice-
bat: *Licet sacramentaliter absolvere di-
midiate tantum confessos, ratione magni
concursus poenitentium; qualis v. gr. po-
test contingere in die magnae alicujus
festivitatis aut indulgentiae.*

An autem possit superior absolvire
poenitentem a reservatis, et pro aliis eum
remittere ad inferiorem?

Alii universe affirmant, ut S. Antoni-
nus¹¹; et Paludanus, Cajetanus, Sà et Hen-
riquez, apud Laymann¹²; quia dicunt hanc
esse Ecclesiae consuetudinem. — Alii vero,

Mar. Alter., de *Censur.*, tom. 2, disp. 8, de *Suspens.*, cap. 8,
concl. 4, v. *Secundo queri*. — *Suar.*, de *Poenit.*, disp. 31,
sect. 1, n. 7. — *Fernand. de Moure*, part. 3, cap. 6, § 9,
n. 22, v. *Dico sextum*. — *Fili.*, tr. 7, cap. 10, n. 301. —
¹⁰ Lib. 6, part. 2, n. 1154. — *Suar.*, loc. cit. — *Vasq.*, qu. 91,
art. 3, dub. 10, n. 4. — ¹¹ Part. 3, tit. 14, cap. 19, § 6. —
Patud., in 4, dist. 17, qu. 5, art. 1, *Quintus modus* (n. 11). —
Cajetan., v. *Confessio sacram.*, conditio 10. — *Sà*, v. *Absolu-*
tio, n. 24 (al. 25). — *Henriq.*, lib. 6, cap. 15, n. 4. — ¹² Lib. 5,
tr. 6, cap. 12, n. 8, v. f.

stat. — Et Croix, Navarrus et Vega, loquentes
sine limitatione, dicunt item episcopum posse
delegare facultatem absolvendi, haeresi ex-
cepta.

¹² Navarrus, quamvis hic citetur a Sanchez,
attamen, consil. 11, de privileg., n. 3, hoc
dicit de sola absolutione ab haeresi.

595. — ^{a)} Scilicet, ut ajunt Suarez et Fil-
liuccius: *communis negotiorum multitudo*.

^{b)} Laymann, lib. 5, tr. 6, cap. 12, n. 8,
v. f., hoc non habet.

Quid de
confessione
dimidiata.

Multitudo
negotiorum
non est cau-
sa sufficiens
dimidiandi.

Absolu-
tus a supe-
riore, dein-
de a quovis
absolvitur.

Quid de
confidente
bona fide
non haben-
ti faculta-
tem.

« 10°. Qui bona fide confitetur, nesciens
suum casum esse reservatum, vel sacer-
dotem carere potestate circa illum; va-
lide quidem absolvitur, cum onere ta-
men comparendi. Praepositus ». [Juxta
dicenda, Lib. VII, n. 91]. — « Similiter, si
confessarius probabiliter credit non esse
reservatum, esto revera sit, valet abso-
lutio. Lessius^{a)}, Diana^{a)} ». [Cum Lugo^{b)},
Dicastillo^{b)} et Salmant.^{b)}. Et potest absolvire,
etiamsi dubium sit negativum; vide
dicenda n. 600].

Quando
superior
possit ab-
solvere a
casibus
reserva-
tis remit-
tens ad infe-
riorem pro
aliis.

ut Suarez¹, Navarrus^{c)}; et Laymann^a cum
Adriano^{c)}, Silvestro^{c)} et Cano^{c)}, negant
hanc consuetudinem; et dicunt id tantum
licere in casu gravis necessitatis, puta, si
superior non posset se expedire ab aliquo
gravissimo negotio, et contra, necessa-
rium judicaret personaliter audire pecca-
tum reservatum. — Idque admittunt Lu-
go^{b)}, Salmant.^{a)}, Croix^{d)}; et Palaus^{e)} cum
Vasquez^{d)} et Coninck: sed in casu rarissi-
mo; addito quod poenitens esset in ne-
cessitate communicandi, et nollet^{e)} eadem
peccata bis confiteri. Hoc ultimum non vi-
detur improbabile, posito casu cum omni-
bus his conditionibus (vide dicta n. 484
et 487).

596. — « 9°. Qui a superiore absolutus est
a reservatis potest ab iisdem postea
absolvi a quovis: quia non sunt amplius
materia necessaria confessionis.

« 10°. Qui bona fide confitetur, nesciens
suum casum esse reservatum, vel sacer-
dotem carere potestate circa illum; va-
lide quidem absolvitur, cum onere ta-
men comparendi. Praepositus ». [Juxta
dicenda, Lib. VII, n. 91]. — « Similiter, si
confessarius probabiliter credit non esse
reservatum, esto revera sit, valet abso-
lutio. Lessius^{a)}, Diana^{a)} ». [Cum Lugo^{b)},
Dicastillo^{b)} et Salmant.^{b)}. Et potest absolvire,
etiamsi dubium sit negativum; vide
dicenda n. 600].

« 11°. Qui confitens habenti potestatem
ordinariam delegatam in reservata,
oblitus est inculpabiliter reservatum,
potest illud postea confiteri etiam infe-
riori et absolviri. Quod etiam valet (saltem
si prior habuerit potestatem ordinariam),
etiamsi prior absolutio, ob indispositio-
nem vel alium defectum poenitentis,
invalida fuisset. Ratio, quia is intendit
absolvere quantum potuit; ergo saltem
sustulit reservationem: quod fieri potuit
absque sacramento. — Vide Praeposi-
tum^{f)}, Maeratium^{g)}, Diana^{g)}.

Quaeritur 1°. *An in casibus allatis a
Busenbaum, nempe si poenitens bona fide
confiteatur peccatum reservatum non ha-
benti potestatem, vel si inculpare peccati
illius obliviscitur, aut de eo confiteatur
urgente necessitate, confessarius simplex
valide et licite ipsum absolvat?*

Negat Antoine^{c)}; et, per se loquendo,
ejus sententia satis est probabilis. — Ut
enim diximus (n. 265, Qu. 1, v. *Prima*),
probabile est cum Vasquez, Tournely,
Armilla^{a)}, Gersonio^{d)}, Trullench^{a)}, etc.,
confessarius simplicem omni carere juris-
dictione in habentem reservata, cum non
sit suus competens judex: ideo neque a
non reservatis potest eum absolvire.

Secunda vero sententia, communis et
probabilior, affirmit: quam tenet Suarez,
Palaus, Lugo, Concina, Salmant. et alii

n. 26. — *Contin. Tourn.*, de *Euch.*, part. 1, cap. 6, art. 3,
concl. 4, v. *Hinc 2*. — *Suar.*, de *Euch.*, disp. 66, sect. 4,
v. *Quartus casus*; et de *Poenit.*, disp. 31, sect. 3. — *Palaus*,
tr. 21, punct. 12, n. 6. — *Lugo*, de *Euch.*, disp. 14, n. 87. —
Concina, de *Euch.*, diss. 1, cap. 11, § 1, n. 32. — *Salmant.*,
tr. 4, de *Euch.*, cap. 7, n. 36.

Probabi-
lius valide
absolvun-
tur.

^{c)} Navarrus, *Man.*, cap. 26, n. 6; Adri-
anus, in 4, de *Confess.*, qu. 4, v. *Sed dubium
videtur*; Silvester, v. *Confessio I*, qu. 19; Ca-
nus, *Select. de Poenit.*, part. 6, concl. 2,
negant dumtaxat hanc consuetudinem.

^{d)} Croix, lib. 6, part. 2, n. 1154, negat ordi-
narie dari causam rationabilem dimidiandi,
nisi forte in raro casu, v. g. impossibilitatis
audiendi reliqua. — Vasquez pariter, qu. 91,
art. 3, dub. 10, n. 4, supponit esse casum ra-
riissimum, et ait occupationem superioris esse
legitimam causam, quando ita magnae es-
sent occupationes et nullus alias esset pre-
sbyter, cui committeretur integra illius poe-
nitentis confessio et absolutio sacramentalis.

^{e)} Salmant., Palaus et Coninck hanc con-
ditionem silentio praetermittunt.

596. — ^{a)} Lessius, *Addit. ad S. Thom.*, de
Poenit., qu. 9, n. 30; Diana, part. 9, tr. 9,
resol. 29, casum hunc non habent; Diana,
tamen, part. 4, tr. 3, resol. 4, idem dicit de
confessore qui dubitat utrum peccatum sit
reservatum.

^{b)} Scilicet Lugo, disp. 20, sect. 2, n. 16,
18 et 20; Dicastillus, disp. 11, dub. 6, n. 91;
Salmant., tr. 6, cap. 13, n. 15, ita loquuntur
de casu quo quis dubitat an commiserit pec-
catum quod est reservatum; vel, si commi-
serit, dubitat an sit mortale.

^{c)} Antoine, cap. 3, art. 2, qu. 5, videtur
hanc sententiam tenere, eo quod eam ultimo
loco ponit ejusque probationes afferat.

^{d)} De Armilla, Gersonio et Trullench, vide
notas f, h et i, ad dictum n. 265 supra.

Quid de
obligo incul-
pabilitate re-
servatum.

allati dicto n. 265. — Ratio, quia, licet confessarius non possit sine rationabili causa absolvere a non reservatis, non absolvendo a reservatis in quae potestate caret, non per hoc tamen caret potestate in non reservata. Unde, quando bona fide confitetur poenitens vel habet necessitatem confitendi, tunc bene potest directe absolviri a non reservatis, et indirecte a reservatis. — Et cum haec sententia sit communis (ut fatetur ipse Antoine) et valde probabilis, imo certe probabilior, ut diximus, bene potest deduci in praxim; nam (ut probavimus n. 573) est moraliter certum quod cum opinione probabili Ecclesiae supplet jurisdictionem.

597. - Quaeritur 2°. *An si poenitens confessus sit superiori, et inculpabiliter sit oblitus peccati reservati, poterit deinde quilibet illud confiteri et absolviri?*

Prima sententia communissima affirmat. Et hanc tenent Busenbaum, ut supra (n. 596, ad 11), Lugo¹ (ubi vocat communem), Sanchez², Palaus³, Holzmann⁴, Ciera⁵, Viva⁶, Salmant.⁷ (qui etiam asserunt communem); et Escobar⁸ cum Cano, Filiuccio⁹ et Adriano¹⁰, Covarruvias¹¹ et Ledesma¹²). Ratio, quia praesumitur superior poenitentem recte dispositum velle liberare ab omni vinculo peccatorum a quo potest; idque videtur confirmari verbis illis quae ad absolutionem praemittuntur: *In quantum possum et tu indiges, etc.* — Et hoc admittunt Palaus⁹,

Antoine, cap. 3, art. 2, qu. 5. — ¹ Disp. 20, n. 85 et 89. — ² De Matr., lib. 8, disp. 15, n. 21. — ³ Tr. 23, punct. 15, § 6, n. 3. — ⁴ De Sacr. Poenit., n. 697. — ⁵ Diss. 1, qu. 11, n. 90. — ⁶ De Poenit., qu. 9, art. 4, n. 4. — ⁷ Tr. 6, de Poenit., cap. 18, n. 48. — ⁸ Lib. 16, n. 510. — ⁹ Canus, Reject. de Poenit., part. 6, v. *Id vero*, post concl. 3. — ¹⁰ Tr. 23,

et Salmant.¹⁰ cum Coninck et Aversa (contra alios), etiamsi confessio fiat apud inferiorem delegatum; quia adhuc censetur superior velle per illam reservationem auferre.

Secunda vero sententia negat. Eamque tenent Suarez^{c)}, Concina^{c)}, Antoine¹¹; item Silvester^{d)}, Angelus^{d)}, Rosella^{d)} et Gabriel^{d)}, apud Lugo¹²: et *forte probabilem* vocat Holzmann. — Hi dicunt non tolli reservationem, sive confessio fiat superiori sive delegato. Ratio est valde urgens: quia ad auferendam reservationem requiritur ut peccatum subjiciatur iudicio superioris, eo quod finis reservationis est (ut probavimus n. 581, v. *Tertia* in fine), nedum ut poenitentes a peccato absterrantur, sed etiam ut convenientem medicinam et poenitentiam recipient. — Unde non censetur ablata reservatio, nisi ex aliquo positivo indicio habeatur praesumptio, voluisse superiore reservationem auferre, ut recte dicit Concina; vel nisi poenitens (ut ait Suarez¹³) ad hunc finem adiverit superiore vel habentem facultatem, ut ab omnibus reservatis absolvatur, et hanc suam intentionem illi manifestaverit. Necnon, bene excipit Suarez¹⁴, quando privilegium fuerit concessum in favorem poenitentis, prout est privilegium jubilaei et bullae *Cruciatae*.

Caeterum (praecisis istis tribus exceptionibus), hanc secundam sententiam probabiliorem censeo. — Licet *prima* videa-

punct. 15, § 6, n. 5. — ¹⁰ Tr. 6, cap. 13, n. 45. — *Coninck* disp. 8, dub. 12, n. 94. — *Aversa*, qu. 17, sect. 8, v. *Demon non solum*. — ¹¹ Cap. 3, art. 2, qu. 6. — ¹² Disp. 20, n. 85. — *Holzam.*, de Sacr. Poenit., n. 697, v. *Dices. 2.* — *Concina*, de Poenit., lib. 2, diss. 2, cap. 6, 2, n. 14. — ¹³ De Poenit., disp. 31, sect. 4, n. 15. — ¹⁴ Loc. cit., n. 20.

Confessus superiori et inculpabiliter oblitus reservati:

Haec opinio potest in praxim.

Juxta alios, potest a quovis absolviri.

Limitationes.

Praecisis limitationibus, secunda opinio, probabilior; prima probabilis.

tur etiam probabilis: tum ob auctoritatem doctorum, qui, ut fatetur ipse Concina, communiter eam docent (et hanc Silvius¹ tenet ut veram^{e)}, cum Silvestro, Angelo, Adriano, Navarro, Covarruvias, Bonacina, Sà, Coninck et aliis pluribus, quibus consentit Pontas² et adhaeret Contin. Tourneley³); tum quia probabiliter potest presumi superior consentire ut auferatur reservatio semper ac poenitens confitetur apud habentem potestatem^{f)}.

Omnino tamen dicendum puto, reservationem non auferri, quando adasset positiva praesumptio quod, si superior audivisset peccatum reservatum, absolutionem distulisset.

598. - Quaeritur 3°. *An per confessionem inculpabiliter invalidam tollatur reservatio?*

Negat Pater Concina⁴: sive confessio fiat ordinario sive confessario delegato. — Ratio, quia superior non tollit reservationem, nisi sacramentaliter absolvendo: unde, quando confessio est invalida, non auferetur reservatio. Inferior contra, cum nihil possit in reservata extra sacramentum, quoties sacramentum est nullum, peccata manent reservata.

Sed communis sententia et probabilius tollit.

Confessio inculpabiliter nulla, juxtaquendam non tollit reservationem.

Concina, de Poenit., lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, n. 14. — ¹ In Suppl., qu. 20, art. 2, qu. 3, v. *Caeterum*. — *Silvest.*, v. *Confessio I*, n. 7, qu. 4. — *Angel.*, v. *Confessio I*, n. 12. — *Adrian.*, in 4, de *Confess.*, qu. 4, § *Si petas*, v. *Ex hoc sequitur*. — *Navar.*, *Man.*, cap. 26, num. 18. — *Covar.*, in cap. *Alma mater*, part. 1, § 11, n. 12. — *Bonac.*, *de Censur.*, disp. 1, qu. 3, punct. 6, n. 3. — *Sà*, v. *Casus reservatus*, n. 7. — *Coninck*, disp. 8, dub. 12, n. 95 et seqq. — ² V. *Casus reservatus*, cas. 26. — ³ De Poenit., part. 2, cap. 8, n. 576 et seqq. — ⁴ Loc. cit., n. 16. — ⁵ De Poenit., disp. 31, sect. 4, n. 9. — ⁶ Tr. 14, n. 77. — ⁷ Disp. 20, n. 106. — ⁸ Tr. 23, punct. 15, § 6, n. 2. — ⁹ De Sacr. Poenit., n. 696, v. *Resp. 2.* —

*caglia*¹⁰, *Viva*¹¹, *Croix*¹², *Bonacina*¹³ cum *Vasquez*, *Filiuccio*^{a)}, *Reginaldo*, *Nuñez*, *Rodriguez*, etc.; ac *Salmant.*¹⁴ cum *Silvestro*, *Cajetano* et *Coninck*. — Ratio, quia reservatio principaliter ordinatur ut peccata deferantur superiori, utque ipse super ea ferat judicium, praebendo monita salutaria ac poenitentiam imponendo: unde, semper ac subditus suum peccatum subicit iudicio superioris, vel alius habentis facultatem, jam obtinetur finis reservationis. — Nec valet dicere quod tam ordinarius quam delegatus non tollunt reservationem nisi per absolutionem sacramentalis: quae hic deest, cum confessio sit nulla. Nam respondet quod superior bene potest sine absolutione sacramentali (ut fatetur ipse Concina) reservationem auferre. Esto autem inferior non possit tollere reservationem nisi per sacramentalem absolutionem, attamen, cum subditus peccatum ei desert, tunc superior ipse, cum jam consequatur finem reservationis, censetur illam auferre vigore consuetudinis (ut dicunt *Salmant.*), communis doctorum auctoritate firmatae.

Quaeritur 4°. *An tollatur reservatio per confessionem culpabiliter nullam?*

Prima sententia negat. Eamque tenent Concina¹⁵, Holzmann¹⁶, Viva^{b)}, Croix^{b)}, eamque absolute veram vocat Roncaglia¹⁷.

Culpabiliter nulla, valde probabiliter non tollit.

Concina, de Poenit., lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, n. 14. — ¹ In Suppl., qu. 20, art. 2, qu. 3, v. *Caeterum*. — *Silvest.*, v. *Confessio I*, n. 7, qu. 4. — *Angel.*, v. *Confessio I*, n. 12. — *Adrian.*, in 4, de *Confess.*, qu. 4, § *Si petas*, v. *Ex hoc sequitur*. — *Navar.*, *Man.*, cap. 26, num. 18. — *Covar.*, in cap. *Alma mater*, part. 1, § 11, n. 12. — *Bonac.*, *de Censur.*, disp. 1, qu. 3, punct. 6, n. 3. — *Sà*, v. *Casus reservatus*, n. 7. — *Coninck*, disp. 8, dub. 12, n. 95 et seqq. — ² V. *Casus reservatus*, cas. 26. — ³ De Poenit., part. 2, cap. 8, n. 576 et seqq. — ⁴ Loc. cit., n. 16. — ⁵ De Poenit., disp. 31, sect. 4, n. 9. — ⁶ Tr. 14, n. 77. — ⁷ Disp. 20, n. 106. — ⁸ Tr. 23, punct. 15, § 6, n. 2. — ⁹ De Sacr. Poenit., n. 696, v. *Resp. 1.* — ¹⁰ Qu. 7, cap. 3, qu. 6, resp. 2. — ¹¹ De Jubil., qu. 11, art. ult., n. 2 et 3. — ¹² Lib. 6, part. 2, n. 1695. — ¹³ Disp. 5, de Poenit., qu. 7, punct. 5, § 5, n. 9. — *Vasq.*, qu. 91, art. 3, dub. 5, n. 83 et seqq. — *Regin.*, lib. 8, n. 61 et seqq. — *Nuñez*, in Suppl., qu. 9, art. 2, dub. 4. — *Rodrig.*, Quaest. regul., tom. 1, qu. 21, art. 7; et Sum., part. 1, cap. 55; n. 7, (al. n. 6). — ¹⁴ Tr. 6, cap. 18, n. 41. — *Silvest.*, v. *Confessio I*, qu. 19, n. 21. — *Cajetan.*, Sum., v. *Casus reservatus*. — *Coninck*, disp. 8, dub. 12, n. 91. — *Concina*, lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, n. 16. — *Salmant.*, tr. 6, cap. 13, n. 41. — ¹⁵ Loc. cit. — ¹⁶ De Poenit., n. 696, v. *Resp. 1.* — ¹⁷ Qu. 7, cap. 3, qu. 6, resp. 3.

597. - a) *Filiuccius*, quamvis hic citetur ab Escobar, distinguit tamen, tr. 7, cap. 10, n. 312, affirmans tolli reservationem si confessio fiat «speciali quodam modo, cum intentione scilicet consequendi absolutionem a reservatis»; secus vero, si fiat «modo ordinario, scilicet absque intentione speciali reservatorum tam ex parte poenitentis quam confessoris».

^{b)} *Adrianus*, in 4, de *Conf.*, qu. 4, § *Si petas*, v. *Ex hoc sequitur*, videtur supponere poenitentem irretitum esse pluribus reservatis, quorum unum obliviscitur; itemque *Covarruvias*, in *cap. Alma mater*, part. 1, § 11, n. 12: loquitur enim de eo qui omisit «unum vel duo ex reservatis». — Quod *Martinus de Ledesma*

expressius dicit in 2^a 4ⁱ, qu. 8, art. 2, dub. 8, scribens de eo qui inculpabiliter «oblitus unius reservatis, confessus est alia reservata superiori».

^{c)} *Suarez*, de Poenit., disp. 31, sect. 4, n. 13 et 18; *Concina*, de Poenit., lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 2, n. 14, hanc sententiam tenent cum exceptionibus a S. Alphonso inferius adductis.

^{d)} *Silvester*, v. *Confessio I*, n. 7, qu. 4; *Angelus*, v. *Confessio I*, n. 12; *Rosella*, v. *Confessio II*, n. 9; *Gabriel Biel*, in 4, dist. 17, qu. 1, art. 3, dub. 2, nota ult., asserunt tolli reservationem, si absolvens intendebat absolvere ab omnibus peccatis et censuris. Et ita etiam citantur a Lugo.

^{e)} *Silvius* hanc tenet ut veram si confessio facta fuerit confessario, «qui habuerit (sicut ordinarie supponitur habere) voluntatem absolvendi, inquantum ipse potest, et poenitentis indiget». — Idemque dicunt fere omnes autores a *Silvio* citati.

^{f)} Hinc in 2° *Elencho quaest. reform.*, qu. 18, S. Alphonsus negat se reprobare posse primam sententiam: «An si poenitens confessus sit superiori, et inculpabiliter sit oblitus peccati reservati, poterit deinde a qualibet confessario de illo absvolvi? *Lib. 6*, n. 597, probavimus sententiam negativam; sed nunc

ex auctoritate *Pontas*, *Colet* et signanter *Silvii*, qui affirmavit, cum *Silvestro*, *Navarr.*, *Adrian.*, *Angel.*, *Covarr.*, et pluribus aliis pro certa habet, eam reprobare non possumus».

^{598.} - a) *Filiuccius* non satis diligenter citatur a *Bonacina*; limitat enim hanc sententiam, tr. 7, cap. 10, n. 311: Nisi confessio facta fuerit, non ipsi superiori, sed ejus delegato; tunc enim maneret (inquit) peccatum reservatum.

^{b)} *Viva*, loc. cit., n. 2; *Croix*, loc. cit., n. 1475, negant tolli reservationem, loquentes de confessione in jubilao facta.

citans Lugonem et Salmant. (sed non bene, nam isti omnino oppositum tenent). Ratio, quia non praesumitur superior velle quod subditus ex sua iniustitate commodum reportet. — Haec sententia est quidem valde probabilis.

Sed contraria est longe communior, nec caret sua probabilitate. Secunda igitur sententia affirmit; et hanc tenent omnes auctores allati pro secunda sententia in Quaestione praecedenti exceptis citatis in Quaestione praesenti. — Ratio, quia pro confessione sacrilega currit eadem ratio ac pro inculpate nulla. Alius enim est finis confessionis, alias reservationis. Finis *confessionis* est ut remittatur peccatum, finis autem principalis et directus *reservationis* est ut hujusmodi peccata reservata committentes subjiciantur iudicio superioris. Ergo, cum subditus peccatum suum superiori defert et poenitentiam ab eo impositam acceptat, etiam si sacrilege confiteatur, jam obtinet finis reservationis, quamvis non remittatur peccatum. — Quod autem peccator ex tali iniustitate commodum reportet, hoc per accidens evenit. Nam, licet [superior] ex voluntate interpretativa nollet auferre reservationem, si sacrilegium agnosceret, tamen ex voluntate actuali tunc jam vult auferre. Recte vero excipiunt Wigandt, et Lugo cum Suarez et Vasquez ^{c)}, si poenitens culpabiliter reticeat ipsum peccatum reservatum; vel si (ut ait Lugo) in illa sacrilega confessione inculpabiliter obliviscatur confiteri peccatum reservatum. Quia minime praesumitur superior in tali sacrilega confessione velle auferre reservationem peccati sibi non delati. — Item excipit Suarez, si poenitens habuerit animum non vitandi in posterum peccatum illud reservatum vel non implendi poeni-

Exceptiones secundae sententiae.

Wigandt, tr. 14, n. 77. — *Lugo*, disp. 20, n. 106. — *Suay*, de Poenit., disp. 31, sect. 4, n. 9. — *Lugo*, loc. cit., n. 106. — *Suar.*, loc. cit., n. 10. — ¹ Decis. pro confess., n. 881 et 882. Cfr., quoad hanc declarationem et alias plures similes, Pal-

tentiam impositam; dicit vero tolli reservationem, si animum mutet. — Item recte addit Bonacina ^{d)} semper teneri poenitentem, etiamsi postea ab inferiore de illo peccato reservato absolvatur, implere poenitentiam a superiore impositam. — Item excipienda est (ut diximus n. 537) confessio invalida, sive culpate sive inculpate, facta in jubilaeo. Quia ibi, cum Pontifex non praebat facultatem absolvendi reservata, nisi ad finem ut fideles lucentur jubilaeum, non censemur velle auferre reservationem, si illi jubilaeum non lucratur. (Vide dicta n. 537, Qu. 2).

599. — « Resp. II°. A reservatis absol- « vere potest: 1°. Ipse reservans. 2°. Ejus in « spirituali jurisdictione superior. 3°. Cui « ipse delegavit. 4°. Sacerdos inferior, « quando superior adiri non potest; v. gr. « a reservatis Papae absolvere potest epi- « scopus eos qui Romam ire non pos- « sunt ».

A reservatis quis absolvere possit.

Poenitentiarii majores cathedralium, quamvis habeant potestatem ordinariam absolvendi, non possunt tamen absolvire a reservatis episcopo vel ab episcopo, et tanto minus eam delegare; ut habetur ex declaratione S. C. Concilii, die 6 Iulii 1647 (apud Pittonium ¹). Idque tenent Viva ², Roncaglia ³, Barbosa ⁴ et Diana ⁵: qui reprobant contrariam consuetudinem (si forte alicubi adest) tamquam irrationalib.

Quid de poenitentiariis majoribus cathedralium.

« Resp. III°. Extra periculum mortis « (de quo vide dicta Dubio superiore), « nullus inferior per se et direkte absolu- « vere potest: nisi ex jure vel privilegio « concedatur.

Quid possit inferior extra mortis periculum.

« Dicitur 1°. *Per se*: quia de indirecta « et per accidens colligitur ex dictis. — « Dicitur 2°. *Nisi, etc.*: quia a casibus « papalibus absolvere potest episcopus,

Iottini, v. *Canoniciatus*, § 7, a n. 148 ad n. 162. — ² De Poenit., qu. 9, art. 4, num. 1. — ³ Qu. 7, cap. 3, qu. 1, resp. 2. — ⁴ Decis. apost. collect., decis. 583, n. 24; cfr. de Offic. et Potest. episc., alleg. 55, n. 23 et 24. — ⁵ Part. 9, tr. 8, resol. 11.

Longe com-
munius et
probabi-
ter tollit.

Finis con-
fessionis, it-
nis reserva-
tionis

^{c)} Vasquez, qu. 91, art. 3, dub. 5, n. 35, ita videtur loqui, ut ait Lugo; dicit enim tolli reservationem ex hoc quod satisfactum est fini praecipuo reservationis, qui est ut iudicio superioris aut delegati poena debita et medicina applicetur; « unde ex quo factum est hoc, jam non vult peccatum amplius reservari ».

^{d)} Seu rectius: Vasquez apud Bonacina, loc. cit., n. 9, in quantum scilicet Vasquez dicit, qu. 91, art. 3, dub. 5, n. 37, poenitentem teneri in confessione quam postea facit inferiori explicare sibi impositam fuisse hanc poenitentiam pro reservatis, ut confessarius eam iterum imponat virtute clavium.

« per se vel vicarium, quando sunt occulti; « ut docet Navarrus ¹.

Unde resolves:

Regulares ex vi juris communis.

« Mendicantes ex vi juris communis « non possunt absolvire a reservatis epi- « scopo: quia ut sic non habent potestatem « maiorem parochis, et privilegium quod « circa hoc habuerunt, sublatum est de- « creto Urbani VIII anno 1628 ». (Hoc etiam confirmatur ex propos. 12 inter damnatas ab Alexandre VII). — « Excipit tamen « Aversa cum Diana ² eos casus qui epi- « scopis a jure tantum reservantur. — « Imo Quintanadvenas ³ affirmat regula- « res adhuc posse absolvire, sicut ante « decretum, eo quod hoc in provinciis « non sit promulgatum. Quod Diana ⁴ non « audet probare, nisi ad episcopum non « pateat recursus; tunc enim ab ipsi re- « servatis posse absolvire, sicut possent « a Papae reservatis. Granado, Diana ⁵. « Vide etiam Praepositum ^{a)}.

Certum est quod regulares nequeunt absolvire a casibus reservatis ab epis- copis; ut communiter dicunt cum aliis Salmant. ⁶, Viva ⁷ et Cabassutius ⁸, ex bulla Gregorii XIII ^{b)} *Cum a sacra*. — Et hoc, sive casus sint reservati ab episcopo sive ab ejus synodo, ut recte ait Croix ⁹ cum Viva (quidquid dicat Pellizzarius). Nam id quod agitur a synodo, principaliter ab episcopo agitur, qui est capit illius.

An autem regulares possint absolvire a casibus episopis a jure communi reser- vatis? — Vide infra, Lib. VII, n. 99, ubi dicimus probabilius esse quod possint: exceptis tamen sex casibus a Clemente VIII reservatis, nimurum, percussio

¹ Man., cap. 27, n. 194. — *Urbanus VIII*, decret. S. C. Ep. et Reg.; habetur apud Jordanum Pacem, Lucubrat., tom. 1, lib. 3, tit. 4, n. 10; et commemoratur in Thesaur. Resol. S. C. Conc., tom. 1, fol. 392. — *Aversa*, qu. 17, sect. 6, v. *Admitti tamen*. — ^a Part. 8, tr. 7, resol. 71. — ^b Tr. 3, singul. 15, n. 8. — ^c Part. 9, tr. 6, resol. 51. v. *Sed nolo*. — *Gran.*, in 3 P., controv. 7, de Poenit., tr. 10, disp. 7, n. 12. — ^d Part. 5, tr. 14, resol. 58. — ^e Tr. 6, cap. 13, n. 52. — ^f In propos. 12 Alex. VII, n. 13 et 14. — ^g Lib. 1, cap. 11, n. 5. — ^h Lib. 6, part. 2, n. 1628. — *Viva*, loc. cit., n. 14. —

599. — ^{a)} Praepositus, qu. 9, dub. 1, n. 7 et 8, negat episcopum posse casus reservare respectu Mendicantium, nisi hoc sit ipsi concessum speciali constitutione pontificia, qualis fuit constitutio Clementis VIII pro Italia.

^{b)} Forte legendum est: Decret. Clem-

clericis, duellum, violatio immunitatis ec- clesiasticae, violatio clausurae monialium ad malum finem, simonia realis et simonia confidentialis; facultas enim a praeditis casibus absolvendi expresse a Clemente fuit regularibus adempta (Vide Lib. VII, n. 95). — Probabiliter igitur absolvire pos- sunt procurantes abortum fetus animati; cum hic casus non fuerit a Clemente re- servatus. Vide citat. n. 99, in fine.

600. — « Resp. IV°. Si confessarius du- « bitet an poenitens lapsus sit in mortale « reservatum, si quidem dubium sit posi- « tivum, potest (sequendo opinionem pro- « babilem, et judicando probabiliter non « esse reservatum) absolvire. — Si vero « dubium sit negativum ^{a)}, posse absolvire « negant aliqui, ut Armilla, Corduba, etc. « Probabiliter affirmant Suarez, Filiuccius, Henriquez, Hurtadus, Bonacina, card. « de Lugo ¹⁰ ».

Quaeritur 1°. *Utrum, in dubio an poenitens incurrit casum reservatum, possit illum absolvire simplex confessarius?*

1°. Si dubium est facti, nempe si poenitens dubitet an peccaverit graviter vel non, communis est sententia quod possit absolviri a quolibet confessario; quia reser- vatio est strictae interpretationis, unde debet intelligi de peccatis certe gravibus. — Ita Concina ¹¹, Suarez ¹², Lugo ¹³, Sanchez ¹⁴, et doctores mox infra citandi cum aliis passim (contra Wigandt ¹⁵).

2°. Si vero dubium est juris, nempe si quis dubitaret an aliquod peccatum sit reservatum.

Negant Concina ¹⁶ et Wigandt ¹⁷, item Armilla ¹⁸ et Antoine ¹⁹. — Ratio, quia cum

¹ *Pelliz.*, tr. 6, cap. 2, n. 59. — *Clem. VIII*, declar. 26 No- vembr. 1602, ap. Bizzarri, fol. 18, edit. 1863. — *Armilla*, v. *Casus*, n. 13. — *Corduba*, Sup. regulam FF. Minor., cap. 7, qu. 4, cas. 5. — *Suar.*, de Censur., disp. 40, sect. 6, n. 5; et de Relig., tr. 6, lib. 4, cap. 5, n. 15. — *Fili.*, tr. 21, cap. 4, n. 172. — *Henrig.*, lib. 6, cap. 26, n. 7. — *Gasp. Hurtad.*, de Poenit., disp. 11, diff. 6. — *Bonac.*, qu. 7, punct. 5, § 4, n. 1 et 3. — ¹⁰ Disp. 20, n. 18. — ¹¹ Lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 1, n. 15. — ¹² Loc. cit. — ¹³ Loc. cit. — ¹⁴ Decal., lib. 1, cap. 10, n. 74. — ¹⁵ Tr. 14, n. 57. — ¹⁶ Loc. cit. — ¹⁷ Loc. cit. — ¹⁸ Cap. 3, art. 2, qu. 2.

In dubio de reserva-
tione:

In dubio facti, quis confessa-
rius potest absolvire.

In dubio juris, qui-
dam negant.

tis VIII, *Sacra Congregatio*, diei 9 Janua- rii 1601, quod reperitur apud Bizzarri, fol. 1, edit. 1863.

600. — ^{a)} Plerique auctores hic citati lo- quuntur de dubio simpliciter; et signanter Armilla dicit: « Sacerdotes... in dubiis [circa

Communi-
ter et certe
probabili-
ter affirma-
tur.

dubitatur an peccatum sit reservatum, dubitatur etiam an confessarius facultatem habeat absolvendi: unde confessarius, dubiam tantum habens facultatem, non potest absolvere.

Sed pariter communiter affirmant DD., ut praeter Suarez^{b)}, Lugo^{b)}, Sanchez^{b)}, docent Filliuccius^{b)}, Bonacina¹⁾; Escobar^{b)} cum Sa^{c)}; Anacletus²⁾, Tamburinius³⁾, Elbel⁴⁾, Viva⁵⁾, Diana^{c)}; Sporer⁶⁾ cum Gobat et Quintanadvenas; et Salmant.^{b)} cum Aversa^{c)}, Portello, Dicastillo^{b)}, Lezana, Henriquez^{a)}, Hurtado^{b)} et aliis. Et hoc, sive dubium sit positivum, sive negativum; quia in utroque eadem ratio currit. — Ratio autem est: tum quia (ut diximus) reservatio stricte interpretatur; tum quia melior est conditio possidentis: unde, licet dubitetur an peccatum sit reservatum, certum tamen est confessarium suam possidere facultatem absolvendi. Praeterquam quod, cum haec sententia sit communis et certe probabilis, certum etiam est Ecclesiam jurisdictionem supplere (juxta dicta n. 573): et sic respondetur rationi oppositae. — Neque obstat (ut objicit Concina) quod Clemens VIII prohibuerit omnibus confessariis, etiam privilegiatis, absolvere a casibus etiam *dubiis in bull...* Coenae... contentis; et in extravag. Perfectis declaretur percussio clerici esse reservata Papae, etiam quando dubitatur num sit levis vel gravis. Nam hujusmodi prohibitiones magis firmant no-

¹⁾ Qu. 7, punct. 5, § 4, prooem. — ^{a)} Tr. 14, dist. 9, n. 4. — ^{b)} Lib. 5, tr. de Casib. reserv., cap. 4, num. 7. — ^{c)} Confer. 18, de Casib. reserv., cap. 9, art. 2, n. 4. — ^{d)} De Poenit., qu. 9, art. 2, n. 4. — ^{e)} Part. 3, cap. 6, n. 733. — ^{f)} Gobat, tr. 7, cas. 8, n. 356. — ^{g)} Quintan., tr. 3, singul. 11, n. 1. — ^{h)} Portel., Dub. regul., v. *Casus reservati*, n. 7. — ⁱ⁾ Lezana, Sum., v. *Casus reservati*, n. 14. — ^{j)} Concina, lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 1, n. 15 — Extrav. Perfectis, ap. Navarr., Man.,

stram sententiam, quod confessarius in aliis casibus possit absolvire qui sunt dubie reservati: exceptio enim firmat regulam. Hic autem sciendum quod Clemens, ut referunt Roncaglia et ipse Antoine^{d)}, anno 1602 decretum illud moderavit, de medio auferens verba illa: *dubie reservatis*.

Limitant vero hanc sententiam Bonacina⁷⁾ et Sanchez⁸⁾; ac Bonaespei^{e)} et Alphonsus de Leone, apud Salmant.⁹⁾ (atque probabile putat Diana¹⁰⁾) si crimen in foro externo habeatur ut certum; quia tunc idem judicium formandum est pro foro interno. — Sed verius refutant hanc limitationem omnes auctores pro nostra sententia citati, et signanter^{f)} Salmant., Lugo, Escobar^{g)}, Sporer et Tamburinius. Ratio, quia in foro externo non creditur poenitenti; quia nemo in causa propria testari potest. Aliud tamen est in foro interno, ubi omnino credendum est poenitenti; cum ipse tantum possit esse suae conscientiae testis.

Quaeritur 2°. *An qui confessus est inferiori peccatum dubie reservatum omnino libet a reservatione, etiamsi postea illud cognoscat ut certum?*

Negat Concina¹¹⁾; quia, licet peccatum dubie reservatum ob dubietatem facti possit absolvvi a quolibet confessario, tamen quando de illo poenitens postea certe recordatur, tenetur adire superiorem: confessio enim peccati dubie reser-

cap. 27, n. 91 (quam tamen aliqui negant esse authentica). — Roncaglia, tr. 19, qu. 7, cap. 1, qu. 3, resp. 2. — ^{g)} Qu. 7, punct. 5, § 4, n. 1. — ^{h)} Decal., lib. 1, cap. 10, n. 74. — ⁱ⁾ Alph. de Leone, de Offic... confess., recoll. 15, n. 25. — ^{j)} Tr. 6, cap. 13, n. 14. — ^{k)} Part. 4, tr. 3, resol. 4. — ^{l)} Salmant., loc. cit., n. 15. — ^{m)} Lugo, disp. 20, n. 19. — ⁿ⁾ Sporer, part. 3, cap. 6, n. 733. — ^{o)} Tambur., tr. de Casib. reserv., cap. 4, n. 8 et 9. — ^{p)} Loc. cit., § 1, n. 16.

reservata] securiorem partem teneant. — Henriquez: « Si poenitens dubitat de quibusdam an fuerint... reservata,... in dubio casus non praesumitur reservatus ».

^{b)} Suarez, Lugo, Sanchez, locis cit.; Filliuccius, tr. 21, n. 172; Escobar, lib. 15, n. 447; Salmant., tr. 6, cap. 13, num. 15; Dicastillus, disp. 11, dub. 6, n. 91; Hurtadus, loc. cit., loquuntur tantummodo de dubio facti.

^{c)} Emmanuel Sa, v. *Casus reservatus*, n. 5, in universum scribit: « Casus in dubio non praesumitur reservatus ». — Eodemque modo loquitur Diana, part. 4, tr. 3, resol. 4. —

Aversa denique, qu. 17, sect. 2, v. *Merito tamen*, negat peccata dubia includi in reservatione simplici et ordinaria.

^{d)} Antoine loc. cit., non refert hanc moderationem.

^{e)} Franciscus Bonaespei, *de Poenit.*, disp. 10, a. 8, hoc non habet, nec pro eo asserto citatur a Salmant.

^{f)} Exceptis Salmant., Lugo, Sporer et Tamburinio, fere nullus ex allegatis loquitur de hac juris praesumptione.

^{g)} Escobar, loc. cit., hoc silentio praetermitit.

Communi-
ter dicitur
sublata re-
servatio.

vati non officit quin peccatum illud sit reservatum.

Sed communiter alii affirmant, ut Lugo¹, Escobar², Sporer³; Viva⁴ cum Barbi, ex Sanchez⁵; et Salmant.⁶ cum Dicastillo, Aversa et aliis. Ratio, quia, cum peccatum dubie reservatum est confessum, jam directe est absolutum (ut ipse Concina⁶ concedit); ac proinde manet directe ablata reservatio. Unde, quamvis te-neatur poenitens, cum recordatur peccati certi, prius confessi ut dubii, illud iterum tamquam certum confiteri (ut ad supplem-dam integratatem illud exponat uti erat in conscientia, ejusque cognitam gravitatem confessario manifestet, juxta dicta n. 478); tamen non tenetur amplius se sistere superiore pro ablatione reservationis, quia, ablato peccato, ablata est etiam reservatio.

601. — Quaeritur 3°. *An absolvit possit a reservatis qui peccavit in confidentiam licentiae?*

Videntur negare Covarruvias et alii, apud Lugo⁷. — Sed affirmandum cum communi sententia: quam tenent Sanchez⁸, Filliuccius^{a)}; Lugo⁹ cum Villalobos, Ledesma, etc.; ac Salmant.¹⁰ cum Bonacina, Mofesio, Aversa, Gabriele, etc. Ratio, quia, esto concedens licentiam nolit ut peccatores propter ipsam facilius peccent; non tamen excludit quominus ii qui occasione

¹⁾ Disp. 20, n. 20 et seqq. — ²⁾ Lib. 16, n. 448 et 451. — ³⁾ Part. 3, cap. 6, n. 734. — ⁴⁾ De Poenit., qu. 9, art. 2, n. 4, v. f. — ⁵⁾ Barbi, de Consc., disp. 6, cap. 11, part. 4, n. 5. — ⁶⁾ Tr. 6, cap. 13, n. 16. — ⁷⁾ Dicast., disp. 11, dub. 6, n. 99. — ⁸⁾ Aversa, qu. 17, sect. 2, v. *Merito tamen*. — ⁹⁾ Lib. 2, diss. 2, cap. 6, § 1, n. 15. — ¹⁰⁾ Covarr., Variar. lib. 2, cap. 20, n. 15, v. *Vigesimal sexto*. — ¹¹⁾ Disp. 20, n. 129. — ¹²⁾ Decal., lib. 4, cap. 54, n. 18. — ¹³⁾ Loc. cit., n. 130. — ¹⁴⁾ Villal., part. 1, tr. 27, claus. 9, § 2, n. 19. — ¹⁵⁾ Petr. Ledesm., Sum. (edit. hispanic.), part. 1, del Sagr. de la Penitencia, cap. 18, dub. 10. — ¹⁶⁾ Tr. 6, cap. 13, n. 40. — ¹⁷⁾ Bonac., de 2° Praec. Decal., disp. 4, qu. 2, punct. 7, § 3, n. 12. — ¹⁸⁾ Mofes., part. 1, tr. 7, cap. 16,

ejus peccaverint possint absolvi, si vere proponant illud vitare.

Quaeritur 4°. *An licentia data de absolvendis reservatis extendi possit ad peccata post ipsam commissa?*

Distinguendum: Si concessio facta fuit praecise pro peccatis narratis vel per tot vices commissis, tantum pro eis valere potest. — Secus vero, si licentia est concessa indefinita. Ita communissime et valde probabiliter Lugo¹¹ cum Bonacina^{b)} et Praeposito^{b)}; Roncaglia¹² cum Passerino, Mansi et Gabriele a S. Vincentio; ac Salmant.¹³ cum Aversa, Leandro, Dicastillo, etc. Dummodo, recte limitant, non interponatur magna distantia (puta ultra mensem, ut ait Roncaglia cum Mansi) inter concessionem licentiae et commissionem novarum culparum: intellige, si pro quodam particulari poenitente sit tantum impedita licentia. Item bene advertit Roncaglia praefatam sententiam non procedere, si licentia impedita fuerit intuitu alicuius festivitatis^{c)}.

602. — Hic addenda sunt aliqua circa reservationem casuum respectu monialium.

Quaeritur igitur 5°. *An moniales subjacent casibus et censuris ab Ordinario in dioecesi generaliter reservatis?*

Negant^{a)} Cespedes et alii, apud de Alexandris¹⁴; quia (ut dicunt) moniales,

n. 47. — ¹⁾ Aversa, qu. 17, sect. 7, v. *Septimo*. — ²⁾ Gabr. a S. Vinc., disp. 9, qu. 5, diff. 2. — ³⁾ Disp. 20, n. 122, 124 et 126. — ⁴⁾ Qu. 7, cap. 3, qu. 7. — ⁵⁾ Passerino, de Homini. Statib., qu. 187, artic. 1, num. 542 et seqq. — ⁶⁾ Mansi, de Casib. reserv., part. 1, qu. 1, num. 47 et 49. — ⁷⁾ Gabr. a S. Vinc., disp. 9, qu. 5, diff. 2. — ⁸⁾ Tract. 6, cap. 13, num. 39. — ⁹⁾ Aversa, qu. 17, sect. 7, v. *Sexto*. — ¹⁰⁾ Leander, tr. 5, disp. 12, qu. 46. — ¹¹⁾ Dicast., disp. 11, dub. 20, n. 345. — ¹²⁾ Roncagl., qu. 7, cap. 3, qu. 7. — ¹³⁾ Mansi, de Casib. reserv., part. 1, qu. 1, n. 49. — ¹⁴⁾ Roncagl., loc. cit. — ¹⁵⁾ Cespedes, de Exempt., regul., cap. 23, dub. 247, n. 8. — ¹⁶⁾ Cap. 6, § 2, qu. 9.

^{a)} Ex Sanchez, qui videlicet, *Decal.*, lib. 4, cap. 44, n. 10, loquitur de dispensatione voti reservati sed dubii, et negat corruere dispensationem bona fide datam, si postea veritas in contrarium detegatur.

601. — ^{a)} Filliuccius satis innuere videtur, dum, tr. 8, cap. 10, n. 262, quaerens « an peccans spe lucrandi jubilaeum, sit aptus ad illum consequendum », respondet: « Si conteratur de ejusmodi peccato et confiteatur, potest jubilaeum consequi; nam qui peccat spe veniae, non gravius peccat quam qui sine illa ».

^{b)} Bonacina, *de Legibus*, disp. 1, qu. 3, punct. 7, § 1, n. 11; Praepositus, qu. 9, dub. 3, n. 22, absque distinctione dicunt posse absolviri (quod notat Lugo); nisi tamen, auctore Bonacina, aliud de mente concedentis colligatur. Et per hanc limitationem, Bonacina videtur insinuare distinctionem a S. Alphonso inductam.

^{c)} Nimurum Roncaglia negat facultatem hanc extendi ad peccata commissa transacto festo.

602. — ^{a)} Cespedes dicit moniales huic reservationi « forte » non subiacere.

Quando li-
centia ex-
tendatur ad
commissa
post ipsam.

Moniales
juxta quos-
dam, non
subjacent
casibus ab
Ordinario
generaliter
reservatis.

Verius
subjacent.

cum indigeant speciali directione episcopi, juxta regulas ipsarum, non comprehenduntur legibus conditis ad directio nem universalem populi. Addunt: quia verba quae possunt accipi in genere et in specie, in materia odiosa (ut est reservatio) in specie sumi debent; ut per Seraphinum¹. — Affirmat vero subjacere communis sententia cum Diana, Bordono et de Alexandris². Quia, quando verba generalia concurrunt cum verisimili mente legislatoris, tunc omnes comprehenduntur qui in lege non sunt expresse excepti. Et haec est verior.

Quaeritur 6º. *An praedictae reservationi subjaceant etiam moniales exemptae?*

Affirmat probabiliter Tamburinius³. Quia in constitut. *Inscrutabili* Gregorii XV, statuitur quod confessarii monialium exemptarum omnino approbandi sint ab episcopo loci. Episcopus igitur (ait Tamburinius), sicut potest his confessariis limitare in approbatione tempus, locum et personas, sic etiam potest limitare casus.

Negant vero adhuc probabiliter Pelli zarius et Quintanadvenas, apud Tamburinium⁴, ac Pater de Alexandris⁵ cum communi (ut asserit). Quia monasteria exempta sunt prorsus extra jurisdictionem episcopi, ac si essent extra territorium; ut communiter ibi⁶ dicunt Bonacina, Bor donus, etc. Et quamvis episcopus debeat approbare earum confessarios quoad idoneitatem, non potest tamen ipse limitare eos approbare: cum expresse in constitut. Clementis X *Superna* dicatur posse ab episcopo limitari tempus, locum et personas; sed nihil dicitur de peccatis

¹ Decis. Rotae, coram Seraphino, decis. 853, n. 7. — *Diana*, part. 10, tr. 13, resol. 52, v. *Verum*; vel Coord., tom. 7, tr. 1, resol. 317, n. 8. — *Bordon.*, Decis. miscell. 419. — ² Cap. 6, § 2, qu. 9. — ³ Tr. de Casib. reserv., cap. 3, n. 4. — *Gregor. XV*, constit. *Inscrutabili*, diei 5 Febr. 1622, § 5, in Bullar. Rom. Mainardi. — *Tambur.*, loc. cit., n. 4. — *Pellis.*, de Monialib., cap. 9, qu. 15, n. 24. — *Quintan.*, tr. 8, singul. 26, n. 1. — ⁴ Loc. cit., n. 3. — ⁵ Cap. 6, § 2, qu. 10. — ⁶ Apud de Alexandris, loc. cit., qu. 10. — *Bonac.*,

quae aliunde a paelatis regularibus monialibus exemptis jam reservantur.

Quaeritur 7º. *An episcopus circa clausuram, ut delegatus Sedis Apostolicae, possit reservare casus quoad moniales exemptas, v. gr. si ostio aperto loquantur cum saecularibus?*

Affirmat de Alexandris⁷ cum Baucio. Ratio, quia (ut dicunt), stante delegatione concessa a Tridentino⁸ episcopis, respectu ad clausuram habentur moniales tamquam non exemptae; ita ut in casu transgressionis, ipsae non jam a paelato regulari, sed ab episcopo sunt absolventae. Hocque colligunt ex decreto Clementis VIII, ubi prohibetur regularibus ne absolvant vi cujuscumque privilegii a casibus Ordinario specialiter reservatis. Sed haec ratio non satis probatur. — Unde non videtur improbabilis sententia opposita Diana et Pasqualigo (apud de Alexandris⁹), qui dicunt delegationem praedictam concessam episcopis respicere tantum forum externum. Verba autem Tridentini haec sunt: *Bonifacii VIII constitutionem... renovans s. synodus, universis episcopis... praecipit ut in omnibus monasteriis sibi subjectis, ordinaria, in aliis vero, Sedis Apostolicae auctoritate, clausuram sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restitui... procurent b.*

Hic ultimo notandum cum Roncaglia¹⁰, quod ex decretis a S. Congregatione emanatis, anno 1601 et 1602 auctoritate Clementis VIII, et anno 1617 auctoritate Pauli V, quicunque confessarii praesumentes praetextu alicujus privilegii absolvere a casibus reservatis Papae vel episcopis, incurront ipso facto excommunicationem Papae reservatam^c.

de Censur., disp. 1, qu. 1, punct. 11, num. 8. — *Bordon.*, resol. 7, num. 4 et 105. — *Clem. X*, constit. *Superna*, tom. 4. — ⁷ Loc. cit., qu. 12. — *Baucius*, Miscell. casum cons., tr. 2, opusc. 3, qu. 269, petes 2. — ⁸ Sess. 25, de regular., cap. 5. — *Diana*, part. 10, tr. 13, resol. 52; vel Coordin., tom. 7, tract. 1, resol. 317. — *Pasqual.*, Ques. canon., qu. 161, n. 2. — ⁹ Loc. cit., qu. 12. — ¹⁰ Ques. 7, cap. 3, qu. 9, resp. 1. Cfr. Bizzarri Collectan., fol. 17 et seqq. et fol. 23, edit. 1863.

Episcopus,
juxta quos-
dam, potest
reservare
casus circa
clausuram
monialium
exempta-
rum.

Contrarium
non est im-
probabile.

Poenae ab
solventium
a reservatis
sine faculta-
tate.

Munus
confessarii,
quale.

603. — « Resp. Iº. Munus confessarii est absolvere dispositum, et non alium; item curare rectitudinem istius judicii, praesertim quando coeptum est; et reos juvare ac monere, cum prudentia tamen. — Ratio primi, ne sit injurius poenitenti. Ratio secundi, ne fiat sacrilegus. Ratio tertii est eadem; et quia debet curare ut absolutio sit efficax.

« Unde resolves:

« 1º. Etsi interdum utiliter differatur « absolutio, etiam ejus qui potest licite « absolvere, id tamen raro, nec fere nisi de « poenitentis consensu faciendum; quia potest vergere in grave ejus periculum

^a Part. 1, tr. 7, resol. 55. — ^b Lib. 2, diss. 3, cap. 9, § 3, n. 1 et seqq. — *Fagn.*, in cap. *Ne innitarris*, de constit.,

DUBIUM V.

Quid sit officium et obligatio Confessarii.

603. *Quid est officium confessarii. Quando autem possit aut debeat confessarius differre absolutionem (Remissive ad n. 461 et seq.). — 604. Qu. 1. An possit confessarius negare absolutionem ei qui adhaeret sententiae probabili. — Quid, si adhaeret sententiae falsae, sed probabili putatae. — 605. Qu. 2. An expediat confessario uti sententias rigidoribus vel benignioribus. — 606. Quos confessarius possit vel negreat absolvere. — 607. Quomodo confessarius teneatur rudiores interrogare. — 608. Quomodo eos instruere et disponere quantum potest. Monitum ad confessarios. — 609. Quomodo debeat eos monere de suis obligationibus. — 610. Quid, si praevideat monitionem non profuturam. — 611. Inf. 1º. Quid, si adverterat poenitentem invalidem contraxisse matrimonium cum bona fide. — 612. Quid, si matrimonium sit contrahendum. — 613. Quid, si accedant sponsi cum omnia sunt parata. — 614. Inf. 2º. An debeat semper monere de restitu tione facienda. Inf. 3º. Quid, si timetur scandala aliorum. — 615. Excip. 1. Quando damnum est contra bonum commune. — 616. Excip. 2. Quando poenitens interrogat. Excip. 3. Quando brevi speratur fructus. Utrum autem in dubio de fructu et nocu mento fieri debeat moniti. — 617. Confessarius ministrans debet esse in gratia. Quomo do autem peccet qui plures praebat absolutiones in mortali successive (Remissive ad Lib. V, n. 50). — Quid, si in mortali tantum audiat confessionem. (Remissive ad hunc Lib. VI, n. 36). — Et quid, si urgeat necessitas absolvendi. (Remissive ad n. 33, ibid.). — 618. Quomodo teneatur confessarius reparare defectus a seipso commisso. — 619. Dub. 1. Ad quid tenetur, si erravit circa valorem sacramenti. — 620. Dub. 2. Ad quid, si error fuit circa integratatem confessionis. — 621. Dub. 3. Ad quid, si deobligavit a restitutione facienda. Et an teneatur ad restitutionem, si cognito errore, non moneat. Quid, si culpabiliter deobligavit cum poenitens erat dispositus, et postea poenitens renuit parere monitioni. Quid, si tantum omittat monere. — 622. Dub. 4. An possit monere poenitentem de his defectibus, sine ejus licentia, extra confessionem. — 623. Quae et quanta sit obligatio confessarii audiendi poenitentes. — 624. An confessarius non parochus teneatur cum periculo vitae absolvere peccatorem moribundum. — 625. An tutus sit in conscientia sacerdos simplex qui renuit munus confessarii exercere, si populus est in gravi necessitate spirituali.*

« vel damnum. Vide Diana¹. — [Quando confessarius teneatur vel possit differre absolutionem, vide dicta ex n. 461].

604. — « 2º. Absolvendus est qui adhae ret sententiae probabili; quia est dispositus situs».

Quaeritur 1º. *An possit absolviri poenitens qui vult sequi opinionem contrariam illi quam teneat confessarius^a?*

Prima sententia negat. Et hanc tenent Concin²; item Fagnanus, Baronius^b, Elizalde, Gonzalez, etc., apud Croix³. — Ratio, quia poenitens tenetur stare judicio confessarii, qui est judex: alias erit indispositus ad absolutionem.

^a Part. 1, tr. 7, resol. 55. — ^b Lib. 2, diss. 3, cap. 9, § 3, n. 1 et seqq. — *Fagn.*, in cap. *Ne innitarris*, de constit.,

Adhaerens
opinioni
probabili,
absolven-
dus.

servatis: « Absolvere autem praesumentes sine debita facultate; etiam quovis praetextu, excommunicationis vinculo Romano Pontifici reservatae innodatos se sciant, dummodo non agatur de mortis articulo».

604. — ^a) Dubium movetur de casu quo poenitens capax est sibi formandi conscient-

iam rectam. Si vero est indoctus, adeo ut nequeat sibi formare conscientiam rectam de probabilitate illius opinionis, certum est tunc eum non posse absolvere. Ita S. Doctor, in Hom. ap., tr. 16, num. 118.

^b) Vincentius Baronius, *Theol. mor. aduersus laxiores probabil.*, disp. 2, sect. 3,

^b) Et addit Trident.: « Inobedientes atque contradicentes per censuras ecclesiasticas aliasque poenas, quacumque appellatione postposita, compescentes, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis».

^c) Nunc tamen, ex constitutione Apostolicae Sedis, plectuntur excommunicatione reservata Romano Pontifici illi qui absolvere praesument sine debita facultate a casibus speciali modo eidem Romano Pontifici re-